

DEPOT-LEGAL

N: A 991

Le gérant
Miepul

PHONG-HOÀ

16 trang

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU

7

TÒA SOẠN: N° 25 BOULEVARD HENRI D'ORLEANS
TRỤ SỞ: N° 1 BOULEVARD CARNOT - HANOI
FONDATEUR DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN QUÂN MẠI

DIRECTEUR
NGUYỄN TƯƠNG - TAM

GIÁ BÁO ĐỒNG LƯƠNG NGOẠI QUỐC
1 năm 3p00 4p00
6 tháng 1, 60 2, 00
3 tháng 0, 90 1, 20
ADMINISTRATEUR GÉRANT
PHẠM HỘU-NINH

SÔNG CHẾT

Táy-phương họ giàu, họ trọng cái sống, bao nhiêu tình-thần nghị-lực đều đem ra làm cho đời người được sung sướng hơn, vui vẻ hơn, hoạt-dộng hơn. Tim lòì máy móc, nghiên cứu khoa-học chẳng qua là để cho người ta được sống một cách đậm thắm...

Dân Việt-Nam ta lại coi rẻ cái sống, trọng cái chết. Ta hơn họ hay kém họ chỗ ấy.

Ăn no, mặc ấm, ở với nhau cho hòa thuận, vui vẻ, tưởng đời này ai cũng nghĩ thế. Nhưng mà không.

Cái đời mình dẫu vô vị đến thế nào đi nữa, mà lúc hai tay buông xuôi, có mà lo giở nhón, có nhiều câu đối phảng, có nhiều tiếng khóc hò, mình cũng phải lấy làm mãn nguyện. Sống dấy khổ sở, ăn cơm hẩm, vận áo rách, cũng cam lòng, miễn sao có tiền mua lấy cái quan tài sơn son thếp vàng để đến lúc nhắm mắt đi, có gỗ đẹp, có sơn tốt giữ bền được năm sương khô.

Mấy gian nhà thờ phải cho lòng lấy uy nghi, đến ngày giỗ, phải có cỗ bán linh đình để cho láng mạt đến ăn, bốn lạy đôi lạy bừa cổ kệ cũng không đắt: phải mua vàng hương áo mũ đem đốt cho người chết được hưởng lấy đồng gió-tàn.

Không những thế. Mỗi năm lại phải mấy lần tảo mộ, mà đèn nhang trên bàn thờ bao giờ cũng phải có. Cũng vì đây mà nhiều người năm năm, tháng tháng phải ở lì chôn quẻ cha đất tổ, khư khư giữ lấy mấy ngôi mộ tổ, hóm sớm phụng thờ. Cũng vì đây mà dân Việt-Nam ta có lì hương, đến hôm giỗ lễ cũng phải giữ vệ...

Ta mến cái chết, nên chỗ nào cũng háng nói đến, nghĩ đến người đã quá khứ. Bước chân ra ngoài ngõ như vào một bãi tha ma. chung quanh mình lúc nào cũng như phảng phất những linh hồn gần gũi hay xa lạ:

Loanh quanh ở trong làng, không rời khỏi lũy tre xanh, ngôi mộ tổ. Ở buổi đời này mà vẫn giữ lấy lễ lối cũ, còn cạnh tranh làm sao được sinh tồn làm sao được!

Thiếu-niên ta phải tìm đường mà tiến, tiến vào con đường sống để sinh-hoạt một cách có phong vị. Người đã chết rồi, ta chỉ mến thương, yêu kính, noi theo trí người mà đạt lấy những điều mà người mơ tưởng lúc bình sinh.

Ta nghĩ đến người chết, nhưng trước nhất ta nên nghĩ đến người sống!

TU-LINH

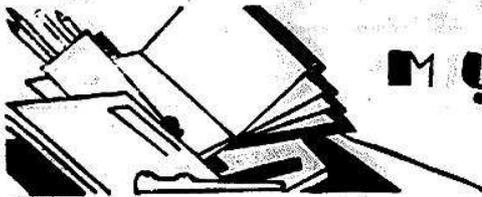
Cảnh trong Hội-chợ

Công-tử theo đuôi

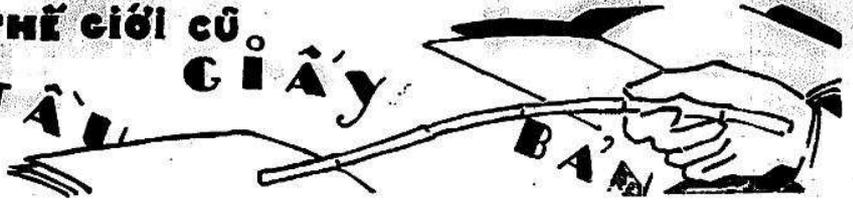

dao

Cậu bé - Chị này, mỗi lần em đi ra sau, thì con chó mực nó cứ chạy theo nó người. !
Cô chị (nói to) - Mỗi lần chị đi ra ngoài phố... cũng thế!

THẾ CỚI CŨ MỤC TÀI GIẤY

Vô Lòng

Ngày ngày đi qua nhà học, tôi đứng chân đứng nghe anh tôi và hai con ông đồ đọc sách sang sảng thì trong lòng tôi lấy làm sợ hãi vô cùng. Vì bấy giờ tôi tuy mới lên sáu tuổi, nhưng lương trí tôi đã biết tương-tượng mà dự đoán rằng thế nào tôi cũng không tránh khỏi cái câu mà anh tôi đương qua: cái câu đi học.

Tôi cho rằng phạm làm thân con trai là phải học. Chẳng thế mà hệ mẹ tôi âm tôi vào lòng hỏi: « Con nhớn lên làm gì? » thì tôi không ngần ngừ trả lời ngay:

- Con nhớn lên đi học.
- Học để làm gì?
- Học để thi đỗ làm quan.

Bao giờ tôi cũng trả lời như thế, và bao giờ mẹ tôi nghe câu trả lời cũng ôm ghi lấy tôi mà hôn lấy hôn để:

- Ừ, con học thi đỗ làm quan cho thầy mẹ như thế.

Thành thử hệ mẹ tôi hỏi tôi câu « con nhớn lên làm gì? » thì lòng tôi sung sướng lắm, vì tôi biết thế nào cũng sẽ được mẹ tôi hôn hít âu yếm.

Tuy thế mà tôi không cho học và làm quan là danh dự, và tôi đã biết quan là gì. Tôi chỉ yên chí rằng đó là một sự bắt buộc phải làm. Vì thế, nếu tôi lo lắng lắm: tôi lo rồi cũng đến như anh tôi suốt ngày cầm đầu đọc sách, mất cả thời giờ chơi đình, chơi chùa.

Sự phỏng đoán của tôi chẳng bao

lâu đã thành sự thực.

Một hôm ông đồ đương ngồi uống rượu với cha tôi. Tôi quần áo lấm lém tay cầm con chim mới để chạy sống sọc vào khoe:

- Thầy ơi thầy. Con bắt được con chim không có lông!

Tôi cho đó là một sự phát minh của tôi, vì tôi chỉ tưởng-tượng được loài chim có lông và bay lượn trên không, chứ không bao giờ tôi lại ngờ rằng có con chim đồ huay huay và nhẵn nhụi như thế.

Vừa trông thấy con vật khôn ngoan ngoay ở trong bàn tay tôi hơn của tôi, cha tôi vội kêu:

- Giời ơi! Con bắt ở đâu thế? Có vất đi không?

Tôi vội vàng ném con chim xuống đất mà trả lời:

- Bẩm thầy, con không bắt, nó rơi ở trên mái nhà xuống đây... Không biết ai vật lông nó đi nên nó không bay được.

Ông đồ nhìn tôi chòng chọc, khiến tôi sợ quá, cúi mặt xuống. Ông nâng cốc rượu gần môi, thông thả bảo cha tôi:

- Thằng này, tôi xem cha nghịch ngợm mà lại không có trí xét đoán, phải cho học mới được. Thằng nhớn có giấy rằng: nhân bất học, bất trí lý, người chẳng học, chẳng biết lý.

Cha tôi thừa nhỏ chắc cũng có học nhiều nên hiểu thấu được câu của thanh niên. Mà không những cha tôi

hiều, cha tôi lại đối đáp được cả bản g chữ nhỏ. Sau một hợp rượu và một tiếng khà, cha tôi gặt gù đầu trả lời ông đồ:

- Phải cụ nói chi phải. Ấu bất học, lão hà vi? Trẻ chẳng học, già làm gì?

Tôi đứng há hốc mồm nghe hai người nói chuyện bằng chữ, trong lòng lấy làm kính phục lắm.

Ông đồ lại quay lại nhìn tôi, nhưng lần này thì ông tươi cười chứ không cau có như lần trước, nên tôi cũng bớt sợ. Ông xoa đầu tôi mà nói rằng:

- Con nghe lời cha con nãi đó. Vậy con cần phải học, để lớn lên mà giúp vua, giúp nước. Thằng nhớn có giấy rằng: muốn trị thừa nước, thì trước phải tề thừa nhà, muốn tề thừa nhà thì trước phải sửa thừa thân, muốn sửa thừa thân thì trước phải chỉnh thừa lòng, muốn chỉnh thừa lòng thì trước phải thành thừa ý, muốn

thành thừa ý thì trước phải tôi thừa biết, nghĩa là phải học. Ấy là ta dịch ra tiếng ta cho con hiểu đó. chứ thành giấy bản chữ Hán kia.

Cha tôi cũng biết tôi thành giấy là hay lắm, nhưng tuy thế mà vẫn không quên những sự thực ở trước mặt. Ngài sợ ông đồ còn nói nữa, liền cầm đầu mới:

- Cụ nãi! mới cụ can cốc rồi soi con, chẳng người cả con.

Con vừa búng đầu búng bát ông đồ đã bắt lấy ngay lịch xem ngày. Xem xong ông đặt quyền lịch lâu xuống giường, ung dung nói rằng:

- Số cháu thế mà đó. Hôm nay khai tâm được.

Cha tôi tình vẫn cần thân liền hỏi:

- Vậy hôm nay nghỉ nhập học?

- Không, nhưng nghỉ lễ tự, thượng lương.

Cha tôi ngần ngừ:

Thưa cụ, thế sao gọi là tôi ngay được?

Ông đồ cười nhạt như thường hại cho cái học lực của cha tôi con kém, rồi đặt lại cái mực kính gọng đồng cho ngay ngắn mà giảng nghĩa rằng:

- Việc nhập học là do ở sự lễ-tự mới có. Con như người có học vấn tức như nhà có học. Nhời từ trước thanh niên vào bộ óc đối nát cũng vì như cái nước cho nhà. Vậy thì nghỉ lễ-tự thượng lương cũng tức là nghỉ nhập học. Vậy cụ bảo thời số, số đầu xanh và mỏ gà, gà giò non, để chiều nay tôi khai tâm cho cháu.

(Còn nữa)

Nhà-Linh

NÊN HÚT THUỐC THƠM

ANG LÊ
hiệu

ROSETTE

\$ 0,13

COMPAGNIE COLONNE TABACS

Tuyệt hết Bệnh lậu. Giang

Các ngài sau khi khổ chứng bệnh này (lậu) còn lại. Nước tiểu khi trong khi vàng. Tiêu vào cái cốc trong thủy của vào đục, như dầu sợi chỉ giấy gây như nùi. gọi đều thường ướt dính, hoặc thũng ra đôi tí máu. hoặc sưng khi ngủ dậy. Trước khi tiểu tiện nữa thấy một chất trắng trắng như sữa đặc, ăn củ, độc hoặc làm việc gì quá độ bệnh lại lặn phát, mà có người xương khớp thường thấy đau mỏi như thế đều là độc lậu chưa đi hết hẳn, đi độ: còn lại nên thường phát như vậy. Muốn trừ hết bệnh cần thì ta dùng ngay thuốc kien tinh tuyệt lậu (thuốc trừ độc) giá 1p.50 mỗi hộp. Nhỏ 2,3 hộp nặng 4,5 hộp là khỏi dứt. Vì thuốc ấy đã nhiều người dùng qua, nên đã biết hiệu nghiệm của thuốc kien tinh.

Còn người đang thời kỳ phát bệnh, đi đái ít một, cương dương thấy đau, nổi hạch, ra máu ra mủ: đi là thời kỳ bệnh đang phát. Như thế dùng ngay thứ thuốc chữa bệnh (Thuốc chữa đái thời kỳ phát) giá 0p.50 một l. p nhỏ 4,5 hộp nặng 6,7 l. p là khỏi ngay.

Mà người bệnh phát ra thì này hấp sốt nổi hạch qui đầu lở loét miệng mà, mẩn rít một môi xương đau thối thối g. thối, báp gặt gặt. Như thế dùng ngay 4,5 thuốc Giang giá 0p.70 l. p là khỏi ngay.

Nếu uống thuốc đã kể ra đây, nếu không công phát không hai sinh gục. Bên đã nhiều người uống thuốc, và đã nhiều được nhiều gây chứng của của các người uống thuốc, gọi về công ơn. Trong thế dùng của này của chỉ cũng theo các người công ơn đã kể ra, để gá biết. Nhưng vì công ơn của bệnh kia. Vậy xin miễn. Công

Bình-Hưng 89 Pavillons (phố Mã-Mây) 1 góc
điện thoại nói 543

Họ xem tranh dầu xảo

- Này anh, trông tình khó-ô-ông... mà lại heat động nữa!

Họ xem đồ dầu xảo

- Này anh, trông khẩu tề!

..TỪ NHỎ ĐẾN NHỚN..

Vấn đề giảm tải binh tại hội quốc-liên

Việc hai nước Trung, Nhật chưa giải quyết xong, đã đến vấn đề giảm tải binh. Nước Đức, sau khi chiến tranh, binh bị giảm đi rất nhiều, đến nay được cơ hội yêu cầu hai điều: một là, các cường quốc khác, nhất là nước Pháp, phải giảm binh đi cho bằng nước Đức, hai là phải để cho nước Đức được tăng tải binh lên cho bằng các cường quốc khác.

Nước Pháp không bằng lòng, nước Anh không bằng lòng, nước Mỹ cũng không bằng lòng.

Lẽ tất nhiên là không nước nào giảm tải binh đi cho bằng nước Đức, mà không muốn cho Đức tăng binh lên cũng là lẽ tất nhiên.

Đức cũng không bằng lòng, dọa ra hội, dọa không đến hội đồng giảm tải binh, rồi cứ việc đúc súng ống khi giờ.

Các nước khác cũng vậy, cứ việc đúc súng ống khi giờ.

Mà mấy ông đại-biêu cứ việc bàn đến vấn đề giảm tải binh.

Ghế Tổng-Thống nước Mỹ

Hai ông Hoover và Roosevelt tranh nhau ghế Tổng-thống rất là rữ rộ. Kết quả, ông Roosevelt thắng. Tình thế nước Mỹ có lẽ thay đổi hẳn. Mà thay đổi nhất có lẽ là về việc rượu.

Bên Mỹ xưa nay vẫn cấm uống rượu, cũng vì thế mà dân Mỹ họ say sưa cả ngày lẫn đêm.

Bây giờ dân họ muốn đổi lại, xin cho họ được phép uống rượu tự do. Rồi vì thế... có lẽ họ lại không ai say nữa.

Nghị-Viện với Phụ-Nữ

Các ông nghị họp hội-đồng thường niên được thiên hạ chú ý lắm. Phiền một nỗi các ông còn thận thò như con gái đến thì, muốn cho người ta khen. Có con gái đến tuổi cập kê, xấu dầy cũng muốn cho người ta khen đẹp, các ông nghị đến lúc bàn việc nước, mấy đứa lại bảo rằng mình thức...

Nghị-viện với báo giới

Báo Bọn dân vừa rồi có nói đến các ông, khen các ông, chỉ khen các ông.

Theo báo ấy thì các ông xin cho phóng viên các báo được vào dự hội đồng, vì các ông muốn cho các báo bỏ hào cho những điều thỉnh cầu của các ông, những điều thỉnh cầu ấy lẽ tất nhiên các ông cho là ghê gớm. Không ngờ các báo viết bằng quốc ngữ có quyền tự chủ, nên có lần ông nghị phải đem lên mặt báo cho thiên hạ bình phẩm.

Nghe đâu có ông lên năn ni nỏi hơn điều thiết với quan Thống sứ, các ông biết đâu năn ni thế lại tỏ ra rằng mình ngay thật, thà năn thit đi lại báo.

Các ông không muốn cho báo giới được quyền chế các ông, ấy thế mà nếu ai báo các ông xin cho báo giới được tự do, các ông lại ký cả hai tay.

Còn hồ độ nào, các ông nghị bằng hai xin bỏ giấy chữ tây ở các lớp Sơ-dãng, mà đến con ông ấy, ông ấy lại muốn cho học chữ tây ngay từ lớp đồng ấu.

Phải làm! thỉnh cầu, là thỉnh cầu cho người khác.

Từ ông Huân đến các ông Kiểm Ngày xưa, các bà giáo nói đến chồng

chỉ thấy dùng một tiếng: quan giáo. Hơn một năm nay, nhiều bà lo, lo việc ăn khao cho chồng lên chức quan Huân, quan Kiểm, quan Đốc, nhưng trong bụng các bà ấy lại mừng, mừng... được làm bà lớn thực thụ.

Các bà giáo lo, các ông giáo cũng lo... lo mua áo thụng sanh, thế bài ngà, điều ống, cháp khâm, lo cả mua lợn nữa.

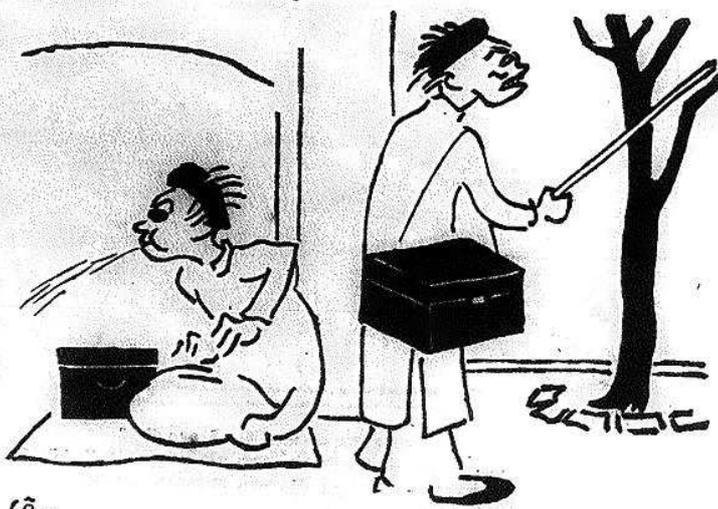
Nhưng không phải là các ông vụ hư danh đâu, chàng qua là các ông thích vận áo thụng, thích đeo thế ngà, thích hút thuốc lá ống dầy thôi!

Đôi với bạn đồng nghiệp

Một tỉnh chỉ có một quan Đốc hay một quan Kiểm, mỗi huyện cũng chỉ có một quan Huân. Còn thì là « thầy giáo » cả. Đã là thầy giáo thì đối với quan trên phải giữ lễ, ấy là lẽ thường.

Các ông giáo thì sợ không biết thế cho, không biết lễ nên phải vào hầu quan Kiểm, gặp quan Kiểm không biết vái, giải, ngày giờ nhà quan Kiểm không biết lên ra mắt, quan Kiểm không bằng lòng là phải lắm, mà quan có quở, chỉ nên vái rồi lui ra, sau mới có cơ lên làm... quan Kiểm.

Thầy bói cãi nhau

Cô Tô

- Ông nhờ vào mặt mây bây giờ!
- Ông thì cho mây một gậy, cho chết bỏ đời nhà mây!

Thiếu niên nước ta không phải là trẻ, nhưng mà là già, và có đủ cả những tình nết qui hóa của cái tuổi ấy.

Không phải là trẻ, vì thiếu niên ta đạo mạo nghiêm trang như một cụ nho ngoài bảy mươi tuổi. Đi đứng, ăn nói, và đến cả tư tưởng đều phải có khuôn phép hẳn hoi, không được nổi mạnh, không được cười to. Chiếc chiếu trải không ngay không được ngồi, miếng thịt thái không vuông không được ăn, (lời dicit Không giấy).

Tiền, sắc, yếm, đồ, không được bên mừng đến, vì đó là những cuộc chơi của tuổi già, nếu chơi những thứ ấy trong vòng ba mươi tuổi, thì lại là trẻ con mới.

Những kẻ nào hay vui về cười đùa, hay tập thể thao, thì họ hàng làng mạc chỉ coi bằng đứa trẻ lên ba, không, còn kèm một chút. Nếu lại không nghĩ theo sách của thánh hiền, thì để chỉ bằng đứa trẻ lên một.

Phải biết rung đùi ngâm thơ tây, thờ văn than giải thưởng cho cuộc đời biển đời, cũng như các cụ ta xưa ngâm thơ lâu, thương cho cuộc đời biển đời.

Nói cho đúng, thì thiếu niên ta có cái bề ngoài thực già, già cần, già cốt, có cái bề trong cũng già nổi, già cốt già cần.

Mà làm gì có thiếu niên nữa. Trên mảnh đất này, chỉ có rất những các cụ, cụ già và cụ non.

TU LÝ

Dọn nhà!

Hiện Báo-chế Thiên-Hòa-Đường trước ở số nhà 25 phố Láng gần chợ Đồng Xuân. Nay dọn đến số nhà 20 phố hàng Đường vẫn xem sách và bán thuốc như thường. Vậy các ngài có lòng chiếu cố xin rời gót ngọc lại. Bán hiệu rất lấy lâu hoan nghênh.

Thiên-Hòa-Đường chủ nhân
Hứa-Gia-Ngư kính chào

Chuyện ngắn

TÔI LẤY VỢ!...

Ai nói đến rượu, nhất là rượu dấm cưới là tôi lại sợ. Thật vậy, vì rượu cưới mà tôi phải một mẻ hú vía, mà cũng vì rượu cưới mà tôi lấy nhà tôi.

Thật giàu nhiên quá! Các bạn hữu đã biết, 5 năm về trước tôi còn là một gã thiếu niên tính tính rất phóng dăng... 21 tuổi đầu, vừa bỏ ghế nhà trường nhập tịch dân cao giấy. Lương bổng đầu chẳng dăm ba trăm gì nhưng cũng đủ cho mình tiêu sài rộng rãi.

Miệng cười trong cuộc truy hoan, bao nhiêu những sự khoái lạc vật chất của tuổi trẻ đem bù đắp hầu hết. Lúc ấy động nhà bạn đến lấy vợ là chửi bai bai, Việc gì đang sung sướng lại rước cái nợ ấy về cho nó-éo!... Cơm hàng cháo chợ...! còn hơn, chứ sung sướng gì «com me đi» quanh năm?

Đời mình thế, tự cao là thú lắm, là lãng mạn lắm! Ai ngờ: ghét của nào giờ chào của ấy, thế mấy tội!

Phải, tôi còn nhớ cuối năm ấy anh B... bạn học cũ với mình xuống Nam. ăn cưới. Hấp tấp sắp sửa bỏ ngay xuống chốn quê cụ Tú-Xương.

Anh B... con một ông huyện mới về hưu, nhà vào bậc giân ở thành Nam vừa đại dăng khoa, bây giờ tiêu... con giầu: bẽng! Phở rô liên thanh, yến tiệc lịch đĩnh suốt ngày, thời thời các danh hoa ở nơi núi Gò, sông Vỹ lại làm giúp xuất ngày không ngớt? Nhà anh B... cũng có cô em gái xuân xanh cũng đó đôi chín gì đó, khuôn rãnh đầy đặn, trông trắng trẻo, mồm mỉm... công việc trong nhà ra ràng thao lăm thời phải.

Thấy khách Hà-thành xuống, suốt ngày lèo sáo sai đây tớ, bánh trái, tay có làm bày ra như la bán.

Tối hôm động phòng, mình đã bàn mạnh với anh em đồ cho chủ đề một bữa thực say, chơi khăm cô dâu cho biết tay lũ «qui dầy» Hà-thành. Ai ngờ chủ đề cũng chẳng phải tay vừa, cũng là hạng thùng không đáy, cứ tay đôi với mình mãi hết lu nhỏ đến lu lớn,

Sau không biết bao nhiêu bát mèo-loa rượu, mình chỉ còn chấp chờn thấy họ bời vôi vào chân chủ đề và bốn thàng sắc ngược vào tận phòng. Căn mình thì hai đứa sắc lên gác, đá vào trong buồng.

Ai có hay rượu mới rõ cái nghiệp uống rượu là hay đi giải.. nên đã mềm gi xuống, còn phải ngọc giầy sờ soạng ra cầu thang mấy bận. Thế rồi cứ thiếp đi đến sáng bạch, mặt giờ lên một con sào rồi mà chưa giầy. Sau thấy lộp cộp tiếng guốc đi ở thang gác, tiếng vỗ cửa và léo sáo: «Con gái nhà có việc mà bây giờ chưa giầy. Giắt mình bưng mắt giầy thời đi chào ôi là chào, mình ngủ tay vẫn quàng cổ một mệ nhân tóc mây bỏ sỏ. phong phanh có chiếc áo cánh lụa.. Minh chỉ kêu được có tiếng: «ôi» thời cửa đã mở, bà cụ huyện bước vào, mệ cô bé cũng vừa mở mắt. Thì ra ban đêm chuển choàng, buồng mình chẳng vào lại dăm vào buồng con gái cụ huyện, rồi cứ thế leo lên giường nằm làm một giấc đến sáng. cô bé cũng suốt ngày mệt nhọc cứ ngủ lỳ.

Khốn nạn, ai thử đoán thử tôi xem quang cảnh lúc ấy ra sao. Như người ta, cụ huyện cứ yên, trong nhà đóng cửa giầy nhau. Không thể bà cụ cứ vỗ đầu vỗ tai gầm thét: «Thời giết gái già này rồi. Đám đốn...»

Cụ ông ở dưới nhà lập cấp lên, chủ đề cũng mắt nhắm mắt mở lộp ngộp đờ đẫn. Minh mười miệng cũng chẳng phân được trái phải, cứ đánh ý thần sắc ra, cười gượng, ai soay ngang soay ngựa thế nào thì soay.

Thế rồi nửa thình sau tôi lấy vợ, tôi lấy con gái cụ huyện, nhà tôi bây giờ.. Cũng ô-tô, cũng pháo, duy chỉ có rượu là tịnh không!

Ngọc-Quỳnh

Sấm đồ nữ-trang!
NÊN ĐẾN
HIỆU VẠN-TƯƠNG
Chính hiệu Bà Lục
Số 293 k. Phố Chợ sắt Hải-phòng
Có bán theo cách lĩnh hóa giao ngân.

YO... YO...!

Các nước văn minh ở phương tây hiện giờ đang mê một thứ chơi lạ: là chơi yo-yo (đọc là i-ô i-ô!)

Thứ chơi đó đã nhập cảng nước Nam ta.

Ở Hà-thành bây giờ, người nào sang trong đều chơi yo-yo mới tỏ ra mình là «người mới», là người theo đúng «mốt»

Yo Yo

Yo-yo là cái gì? Có gì đâu: chỉ có hai miếng gỗ tròn, ở giữa có cái trục ngang, có giây huộc giải độ một sải, quấn giây chùng quanh trục, cầm một đầu giây rồi thả yo-yo xuống, lại rập lên, lại thả xuống, lại giắt lên, cứ thế mãi mãi.

Nó cũng tựa tựa như «kéo gàn lô cốt» hay «giấy hương sen» của ta. Chỉ khác có một điều là «hương sen» bay «lô cốt» là thứ chơi riêng của trẻ con, mà yo-yo là một thứ chơi của người nhớn (trẻ con chơi cũng được).

Đặc tính của yo yo

Tập chơi yo-yo không có gì là khó, độ nửa giờ là chơi được.

Nhưng chơi hay thì vô cùng. Chắc rồi sẽ có cuộc thi yo-yo để lấy giải vô địch, cũng như thi đĩnh vật, đi bóng vậy.

- Yo-yo có mấy cái đặc tính
- 1 Làm mất thời giờ
- 2 Làm mệt óc những người nào

CUỘC ĐIỂM... BẢO

Ông Thái-phỉ công kích ông nghệ Nguyễn-mạnh-Tường

Cũng học đòi bắt chước ông Phạm-quỳnh công kích ông nghệ Chương, ông Thái-phỉ lên giọng thông thái công kích ông nghệ Tường và chường lên cổ nhất cái đầu đề to tướng: «Nếu ông nghệ không biết ta nên bắt trước gì của văn ngoại quốc. Trả lời bài ấy đã có ông Tường. Hoạc giả ông phục cái tài ghê gớm của ông Thái-phỉ mà cười mát, lộng-lộng chửi sang Pháp học thêm thì cũng chưa biết chừng»

Ông có một điều, chường tôi lấy làm ta là cái đầu đề bài văn công kích của ông Thái-phỉ như có ý làm ra vu-vơ để có chỗ công kích chường? Thực vậy, ông Tường nói:

«Bắt trước những lối gì? Tôi xin trả lời ngay rằng cái đó là tay ở tình cách từng người, tài cán từng người, cứ kể đại cương thì lối gì cũng hay, nhưng có lối hợp tình thời vì thích hợp với những sự cần thiết của trí thức quốc gia»

Những lối ấy là những lối gì, cái đó tôi không biết.

Y tác giả nói mình có tài về lối gì thì bắt trước lối ấy. Chẳng hạn ông A. có tài và muốn bắt trước lối văn tiểu thuyết, ông X. muốn bắt trước lối văn hài-kịch, ông Thái-phỉ muốn bắt trước lối văn công kích của ông Phạm-Quỳnh, cái đó ông Tường biết sao được, chỉ tùy lòng muốn, ở tài cán từng người mà thôi...

Này ông Thái-phỉ, coi tài cán của ông chỉ đủ viết nổi mục «trợ lực» được thôi, đừng bắt trí thức của ông lên-vào tôi mà văn bình-phê mà uống cho nó quí. Chỉ nên theo gương ông Tường học thêm nữa rồi thông thả sẽ nói chuyện.

xưa nay chưa phải dùng đến óc.

3 Kiểm việc làm cho những người «thất nghiệp» hiện giờ đang nghỉ tay.

Chơi yo-yo là một cách giải trí rất thông minh, rất mê mang trí thức.

Rồi đây phong trào yo-yo lan rộng khắp nước, từ nhà quê đến kẻ chợ đi đến đâu sẽ cũng thấy yo-yo.

- Yo-yo, nào mời cụ ra đình?
- Yo-yo, tôi yêu vợ lắm.
- Yo-yo, chị ơi, con bé nó lạc rồi.
- Yo-yo! Ya-ya!

Một sự chẳng ngờ

Tướng số xưa nay tôi vẫn cho là một Khoa-học thường thức đề tiêu khiển song vì lĩnh tò-mò nên thắng bại vừa rồi tôi có đến chơi nhà ông Thần-cốc-Tử, số 49 phố Hàng Bông đem xem 1 quẻ Cát hung, vận hạn tương-lai dĩ rãng».

Ông nói đều đúng cả, nhưng ông có giận một điều cần thiết rằng phải đề phòng, kéo đến tháng tám này khéo lến vợ chết con chết.

Tôi chẳng đề ý đến lời đoán, vì vợ tôi đang có thai mà khỏe mạnh; thế nà đến tháng tám ngày mồng chín con tôi chết, đến mười hai vợ tôi chết nột cách chẳng ngờ.

Tôi rất đau đớn, song rất phục tài ông Thần-cốc-Tử là một nhà tướng số rất giỏi đời nay. Vậy có vài hàng thành thực giới thiệu ông với bà con ta.

Bùi-ngọc-Khang
320 Route de Hué

Bà Nghi — Kia bà hàn đi đâu đấy? Cháu làm sao mà một mẻ sưng hồ?
Bà Hàn — Ấy cháu đau răng, tôi định đến bác Đốc hỏi xem nên mang cháu đi chữa đâu?
Bà Nghi — May quá, thông cháu này trước cũng đau, mồm miệng sưng to bằng hai thế mà tôi chỉ đem cháu lại nhà Giòg răng Trần-quang-Minh chữa vài lần là khỏi
Bà Hàn — Ấy lời quán bằng đi đấy, bác Đốc cháu trước cũng giòg răng vàng ở đó, vãn khen công việc cần thận và có vẻ mỹ-thuật mà nhất là chữa mấy cái răng cho bác gái cháu thì lại thần tình quá — Chẳng biết có gần đây không?
Bà Nghi — Kia kia, ngày trước mặt, bác cứ trông biển đề «Nhà giòg răng» TRẦN-QUANG-MINH số nhà 199 phố Hàng Bông là phải!

TỪ CAO ĐẾN THẤP.

Phong dao mới

Điền kinh.

Trong làng vận động thể thao,
Có môn nhảy hố, nhảy cao nhảy giải.
Lắm anh nhậu cũng đã tài,
Nhưng chẳng mấy người đáng mặt quán quân.

Tình Hà có một văn nhân,
Người thời cả khăng mà chân nhảy tài.
Lấn mình cất cánh vuôn vai,
Nhảy một cái giải vô địch Tân Kinh.
Ấy nhỏ vận động trừ danh,

Nhảy cao

Hội Điền-kinh sắp mở. Trong bọn tài tử, có ông Phạm Giao, con ông Phạm Quýnh, năm ngoái giải chức vô địch về môn nhảy cao.

Năm nay có lẽ rồi ông lại vẫn giữ chức vô địch về môn nhảy cao -- cho hay rằng:

« Cha nào con nấy! »

Ông cử Dương bá-Trạc

Độc xong quyển « Văn-học Tạp-chí » hai ông hỏi nhau:

-- Ông cử Trạc có ý tưởng gì không nhỉ?

-- Không, ông không có ý tưởng gì cả.

Ông cử hơn người ở chỗ ấy!

Văn-học Tạp-chí

Tam-kỳ Tạp-chí vì không có « kỳ » nào để ý, nên đổi ra Văn-học. Văn-học là một cơ quan chuyên khảo cứu bản luận về quốc-văn. Ngoài bia các ông đề như vậy.

Trong báo các ông giầy tiếng ăng-lê, tiếng quàng-dông.

Tiếng ăng-lê cũng là quốc-văn, tiếng quàng-dông cũng là quốc-văn, biết rằng ông cử Trạc là người quàng-dông, hay là người ăng-lê?

-- Không, ông cũng là người Annam, như ông Ng-trọng-Thuyết... than ôi!

Một vật lạ

Ở phố Sinh-tử (Hanoi) gần đường xe lửa, có một cái nhà gạch hai tầng, có cửa lớn, có cửa sổ, có chân song. Đến đây chưa có gì là lạ. Cái nhà ấy có cái biển đồng, cái hộp thư. Cái đó đã thấy hơi lạ. là vì hộp thư lại không đựng thư, biển đồng mà không phải là công-ty bán nước mắm. Gần cái hộp thư, một người vận áo vàng, chân quần sọc-cạp, đầu đội nón học vải vàng, trông thì ra lính mà không phải là lính. Cái ấy đã thấy lạ hơn.

Bước vào trong nhà, trông lên tường thấy treo toàn là câu đối, chữ nhỏ, nhìn xuống đất thấy la liệt giấy viết chữ tay, cái đó cũng thấy lạ.

Nhưng trong những thứ lạ ấy, có một vật lạ, rất kỳ, một vật độc nhất vô nhị, như con gà ba chân, con gấu hai mõm, hay cái lọ sành đời Khang-Hy; ấy là ông Lê-công-Đắc.

Giáo sư Lê-công-Đắc

Người Nam-Việt ai đã cấp sách đi học cũng biết đến tên, tuổi ông Lê-công Đắc, nhất là mấy cô con gái tân thời càng yêu ông, càng trọng ông...

Họ yêu ông vì ông có lắm cái lạ.

Một là ông làm giáo sư. .. ở nhà học trò ông đủ hạng: học thì lấy bằng sơ-đẳng hay bằng Tú-tài tây, cho đến bằng...

luật-khoa tiến-sĩ hay văn khoa tiến-sĩ. Ông đều giầy đươc cả, có khi... « ông » lại giầy đươc cả « ông » nữa.

Hai là ông là một nhà đạo-đức. Ông giầy đời, nên ông ghét đời, ghét đàn bà ghét đàn ông, ghét tuốt... ghét đến cả ông nữa.

Ba là ông có đức tính khiêm tốn. Ông giỏi, ông không khoe ông là giỏi, ông chỉ nói rằng ông giỏi thôi.

Ông Hy-Tống báo « Annam mới »

Từ độ ông Nguyễn-văn-Vĩnh thôi không bàn về lập-biên trực trị nữa, độc giả báo « Annam mới » thấy ông ấy sinh ra ốm vật, mà những ngày ông ốm, chẳng may lại là ngày báo ra...

Nhân ông Vĩnh ốm, ông Hy-Tống, hay là P.N.C. được mần nguyện. Trước kia ông cũng có viết báo « Annam mới » nhưng công việc to tát của ông là làm cho đây tờ báo, thiếu chỗ nào là thấy tên ông ở chỗ ấy.

May cho ông, ông Vĩnh ốm.

Nhưng không may cho độc giả báo « Annam » đọc bài xã-thuyết về vấn-đề giảm lương các viên-chức công sở, độc giả thấy buồn ngủ dần, đã tưởng ông Vĩnh dịch văn cụ Hoàng-tăng-Bi ra chữ tây. Ngày đầu lại là văn của ông Hy-Tống.

Ông Hy-Tống lấy làm mần nguyện, nhưng có lẽ chỉ riêng ông ấy mần-nguyện. Thế cho nên được một hai kỳ, ông Nguyễn-văn-Vĩnh thôi không ốm nữa, lại viết xã-thuyết. Còn ông Hy-Tống lại giở về lối cũ. Thật là không may cho ông Hy-Tống... mà, rất may cho báo « Annam mới » và những người đọc.

Ông Phạm-văn-Bình

Ông Bình viết báo « Annam mới » rồi vô Huế.

Vô Huế rồi ông lại ra Hanoi viết báo khác. Ông Hy-Tống báo ông thay đổi ý kiến như chong chóng.

Ông Hy-Tống làm đầy tớ ông Bình từ xưa vẫn tự nhận là một tên lính ngu-làm trong làng quăn vọt, giờ ông vẫn là một tên lính « ngu-làm »!

Một bức thư

quý báo số 22 ra ngày 18 Novembre 1932, có thuật một câu trả lời nhà báo về việc hỏi tôi sao không làm thỉnh cầu bằng quốc ngữ. Nay xin trả lời như sau này:

« Tôi làm thỉnh cầu bằng chữ Phép là vì thỉnh cầu để cho chính-phủ Pháp xét Việt bằng Pháp vào khối phiên phủ Thống-sứ phải dịch lại: nhiều khi người dịch không chú ý lắm lại còn lịch sai nữa. Và người Nam, viết Pháp văn, nếu có sai lìa chút đũa thì cũng có thể dung thứ được. Nếu viết thỉnh cầu bằng quốc ngữ mà lời lẽ không minh bạch thì cũng khi trình được sự chỉ trích nghiêm nghị của công chúng.

Và lại, tự nhỏ bắt đầu đi học, vào chính đũa thời kỳ chuẩn tây học mới chỉ được theo học chữ tây, mà phở bỏ quốc văn, nên sợ lời lẽ không được đủ ý và gọn gàng!

Nhân tiện xin đính bản sao hai thỉnh cầu bằng Phép vào ấy để qui báo xen qua mà lượng cho rằng dịch bản ấy ra quốc ngữ sợ y nghĩa không được tương tạn. Bai thỉnh cầu này, theo ý Tiểu ban hội đồng của viện, tôi cũng đã dịch ra quốc văn để trình viện, được toàn viên cho đệ lên chính phủ. Còn nói được tiếng annam hay không thì người Nam nào không biết thì tiếng annam!

Nguyễn-hữu HOAN dán biếu

Những cảnh thường thấy trên sân quần trường Thề-dục

Phong-Hóa

Kỳ sau sẽ ra

số đặc biệt về Hội-chợ

Ngân phiếu, bài vở, thơ từ, xin gửi:

M. NGUYỄN-TƯƠNG-TAM

25 Bd Henri d orléans, Hanoi

Đip may cho những người còn quốc trái

Ài còn quốc trái Đông-Pháp năm 1922 là thứ phiếu 50p oo nên mang ngay lập tức đến nhà Chân-Hưng số 62 Phố Hàng Bạc Hanoi thời được giá cao cũng gần như chúng số, và những quốc-trái bằng quao tiền tây, thì bán được giá rất cao, cũng có thứ được lãi hơn lúc nộp tiền.

Mới có đủ các thứ giầy tây đóng sẵn kiểu tân thời gia rất tốt, giá từ 5p00 trở lên đủ các số chân từ 36 đến 42.

VAN-TOAN 95 Rue de la Soie Hanoi (Phố hàng đũa)

QUANG-HUNG-LONG

79 Hàng Bô Hanoi - Tél. 181

Có bán đủ các thứ sắt, cùng các hàng khác, dùng về việc làm nhà kho, làm ruộng, và các công n

Tranh dự thi.— Số 2

- Ông rất thông minh và chăm chỉ,
- Ấy nó giống tôi,
- Nhưng có lần nó lại rất nóng nảy và vô tâm,
- Ấy nó giống mẹ nó.

CUỘC THI TRUYỆN « VUI CƯỜI »

Bắt đầu từ số 28 bản báo mở một cuộc « thi cười ». Trong mỗi số, sẽ đăng lên độ bốn, năm bài mà bản báo xét ra là hay nhất

Hết bốn kỳ sẽ có hai giải thưởng Giải nhất một năm báo, giải nhì nửa năm báo để thưởng hai bài hay nhất trong bốn kỳ báo ấy.

Mỗi bài không được quá ba mươi dòng.

Xin để chỗ ở cho rõ ràng, để tiện việc gửi báo biểu.

CUỘC THI TRANH KHÔI HẢI

Mỗi số báo sẽ có đăng vài bức tranh hay nhất.

Hết bốn kỳ sẽ có hai giải thưởng:

Giải nhất một năm báo.

Giải nhì nửa năm báo.

Tranh vẽ chiều giải 13 phần, chiều cao 10 phần, có lời chú thích hay không cũng được, miễn là buồn cười.

BÀI DỰ THI

Của ông Béo-Mỡ

1 - Nói liều có lý

Một nhà kia, ở trên phố, vì chật hẹp nên không đủ chỗ làm chuồng trâu.

Lúc nào người nhà cần .. phòng uesthi Phái, hoặc lên chợ, hoặc ra bãi (vì nhà ở gần Bờ Sông).

Một hôm đội sếp đến nhà khám vệ-sinh, hỏi đến nhà sĩ thì không có, bèn gắt lên hỏi rằng:

- Không có chuồng trâu thì .. làm thế nào?

Ông chủ nhà tuồng cuống không biết nói thế nào, bèn nói liều:

- Bẩm quan lớn, nhà này chúng con chỉ dùng để ở và ngủ thôi, còn hai bữa đi « ăn » chỗ khác, nên không cần... xây chuồng trâu.

2 - Tinh thóc mạch của trẻ con

Bà X... có thằng con lên năm tuổi, trông thấy gì là nó cũng hỏi đến kỳ cùng.

Một hôm bà cho nó về quê ngoại ăn gạo.

Về đến nhà nó trông thấy treo trên tường một bức ảnh truyền thần một bà cụ, nó liền hỏi mẹ:

- Mẹ ơi! ảnh ai kia?

- Đây là ảnh cụ để ra bà ngoại đấy.

- Thế bà ngoại để ra ai?
- Bà để ra mẹ.
- Mẹ để ra ai?
- Mẹ để ra con với em bé.
- Thế con với em bé để ra ai.

3 - Anh keo bị « đốt »

Ông X... nhà buôn bán, những lúc có việc việc cần kíp, hoặc quên, hoặc xa vắng lại mượn xe ô-tô của ông bạn là ông Y để đi.

Song ông X. lnh « keo » không những mượn xe, thỉnh thoảng lại vợ của bạn vài lít dầu xăng; chuyên nào cũng vậy, ông Y xẻ lại thùng xăng thì thấy hụt đi ít nhiều.

Biết vậy song vì nể bạn nên ông Y cũng không nói năng gì cả.

Một hôm ông X. lại đến lấy xe đi, lúc đem giá lại còn dài bởi bạn một câu:

- Nay bác, cái xe này « ăn » lớn xăng quá: sáng ngày tôi cho lấy mười lít, mới đi được vài « cuộc » mà chỉ còn được ba, bốn lít.

Ông Y bĩu là bạn nói thêm chữ làm gì có dầu thừa lại, bèn giả nhời.

- Tôi cũng biết nó « ăn » :vào tôi nhiều xăng lắm, nên định bao giờ có « dịp tốt », tôi « lũng » đi, cụ đề mãi thế, có ngày tôi đến sát nghiệp vì « nó ».

Của ông B. N. K, Hanoi

Bà nói đời

Ôi ông đội sếp ơi, tiên nhân con đi nó đánh tôi.

- Chà, các bà ấy làm sao mà chưa ngoài thế, chỉ thích chửi nhau, đánh nhau

-Cụ a, thực cả đời tôi không hề chửi nhau, đánh nhau mảy một ai, giàu có ai người ta « sam » qua lời mà chửi tôi tôi cũng nhịn, cụ ơi, «đi hòa -vi-ju» làm đầu

- Bà nói đời, không chửi nhau mảy ai thì thôi chứ, lẽ nào người ta chửi bà bà lại chịu nghe, không chửi lại.

- Thật đấy, nói ông không, tin, tôi rất nhân nhục, làm gì câu chửi.

- Thật a?

- Thật.

- Thế thì tiên nhân nhà bà giời thực!

- Ô hay, cha tiên nhân nhà ông sao lại chửi tôi!

- Kia bà vừa nói ai chửi bà bà cũng nhìn kia mà.

VUI...CƯỜI...

Ba Éch nói tiếng Tàu

Quanh một bàn cỗ đông sáu, có hai cụ phân giá và bốn ông trẻ, trong đó có ba Éch. Người nhà bưng các món ăn ra, hai cụ ra bộ sành đồ Tàu, nên mỗi món bưng ra, hai cụ lại xướng:

- Sực pán nhì, (cá song)
- Sáp cầm hôi sáng (hủi-xám)
- Sênh thoàng nhì thủ (bóng)
- Cây dũa lúxoản, (mãng lậy)

Bị éch thấy vậy ngửa tai, nhân người bưng đĩa bỏ tái ra, hai cụ giá quên không xướng, bèn lấy dũa gõ vào đĩa, hát hóm nhác:

- Kia cụ, cái món này tiếng khách gọi là gì?

--- Là ngầu nhục.

- Thưa cụ, nôm lăm.

- Thế thì gọi là gì?

- Chính nó là « tái phổ »,

- Tái phổ ! tái phổ là cái gì?

- Bẩm cụ, tái phổ là phổ tái, là thịt bỏ tái!

Cả bàn cười rộ, trừ hai cụ ra, Một ông trẻ nữa lại kính cẩn hỏi:

- Hai cụ sành tiếng Tàu, cháu có một điều muốn hỏi: cháu gặp một người khách quen, thấy chữ ấy đi tập tễnh, hỏi vì có gì, chữ ấy đáp rằng: «Ngô số tập sể, ngô cẳng sải»

Vậy hai cụ giảng giúp cho.

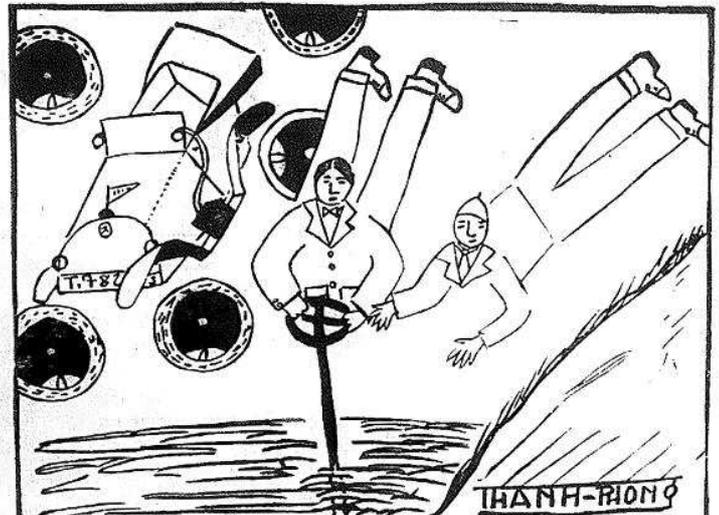
Hai cụ chịu, Ba Éch nói:

- Khô gì, Ngô số tập sể là tôi ngồi xe đạp, ngô cẳng sải là tôi sai cẳng...

Cả bàn cười rộ, trừ hai cụ ra.

Lần sau không thấy hai cụ rõ tiếng lâu nữa.

Tranh dự thi.—Số 3

Đưa đây tay cầm lái cho, máy không thể cầm được!

HUẾ DÂN

NHÀ TRÔNG KẲNG
46 HÀNG DÀ GIÁP HÀNG ĐÔNG

CHUYÊN MÔN
TRÔNG RĂNG, CHỮA RĂNG
ĐUÔNG NG: VĂN QUYÊN
CƠ BẮNG CHƯNG CHÍ Ớ PHÁP
VỆ, LẠI CÔNG VIỆC KẾT CẢN
THẬN VÀ MẠCH CHONG

HUẾ DÂN

Chuyện Phong-hóa

CON HAI BỐ !

của Bảo - Sơn

Văn-Đạt ở la sang buồng bên cạnh thấy cha mình ngủ yên, với lều xuống dưới nhà ngang, móc trong túi ra một bức thư rồi giờ lên ánh ngọn đèn con xem. Văn-Đạt nhận rõ nét chữ mẹ mình viết ngoài bì, chữ viết bằng bút chì hơi run run, con tem năm xu còn nguyên chưa đóng giấu nhà giấy thép mà phong bì đã bị sứt. Bức thư ở trong đã nát, lại viết bằng bút chì, nên chữ mờ mờ chỗ chỗ.

Anh Đạt.

Đặng đã hai tháng nay nhưng vẫn giữ con... sự còn lo mất cả học, nhưng lều chiều hôm qua mẹ thấy trong người khác lắm, chắc là không sống được nữa, mẹ chết, mẹ cũng không hỏi hân gì nhưng trước khi chết... mẹ có một chuyện muốn nói với con, chuyện ấy mẹ muốn giấu con đem đi theo với cái chết cũng không được, xong phải đợi đến khi hấp hối mẹ mới có cái gan ngộ với con... mẹ giấu con, cố giấu con, cố giấu người mà con vẫn nhận là bố hai mươi năm nay, đến bây giờ mới là gì mẹ thú tội...

Người mà con vẫn gọi là cha, người vẫn yêu quý con trong bấy lâu không phải là cha con... chỉ là chồng của mẹ mà thôi. Cha con chính là bạn thân của chồng mẹ, chính là bác Tú-Hợp.

Cái tội của mẹ to lắm... trời bắt mẹ mang một tấm lòng hối hận đã hai mươi năm nay cũng chưa chữa được tội của mẹ đối với chồng, mẹ phải có một đời để chuộc lại tội đó... để khỏi phụ lòng chồng bấy lâu thành thực đối với mình.

Mẹ muốn giấu cho tôi ngày hai tay buồng xuôi, mẹ phải có một đời để chuộc tội, mà cái kết quả ấy là cái chết nay mới sắp đến.

Văn-Đạt xem xong bức thư, ngồi lặng đi một lúc, rồi gục đầu xuống bàn, bao nhiêu ý rối rắm ràng trong óc nhưng, có một ý rõ ràng nhất là người cha già của chàng đã xem bức thư, mà mẹ chàng chết đúng hai ngày sau khi viết bức thư đó... chàng cứ quanh quẩn nghĩ đến hai việc có liên can với nhau ấy.

Thảo nào... khi được tin mẹ mất về nhà, Văn-Đạt thấy ông Hàn (tức là người mà Văn-Đạt tưởng là bố), đi khác hẳn tinh. Văn-Đạt lấy làm lạ rằng ông Hàn trước có tinh ra hoạt động mà nay là ngày đắp chăn nằm chúi ở góc giường không tiếp ai, mà cũng chưa hề nói với Văn-Đạt được rơm câu chuyện, thấy Đạt đầu thì có ý lẩn. Văn-Đạt đã chắc có sự gì lạ, nhưng không ngờ đầu sự là lại ghé gớm đến thế.

Còn một việc nữa làm cho Văn-Đạt thực bối rối là Văn-Đạt đã ngoài bốn năm nay chỉ yêu có Mai-Nương, yêu một cách đắm thắm, tưởng cái tình ấy nghìn, vạn năm không sao tiêu diệt! Mai-Nương lại chính là con ông Tú-Hợp người cha của Văn-Đạt.

Trước là đôi trai gái yêu nhau, bây giờ là hai anh em cùng bố khác mẹ / Đâu đón chưa!

Văn-Đạt lại sẽ lần vào buồng ông Hàn để bức thư vào chỗ cũ rồi ra vườn, chấp tay sau lưng, đi đi lại lại... bối rối, chưa biết tính ra sao.

Văn-Đạt thức suốt đêm, mệt quá, ngủ thiếp đi, đến chiều mới giật mở mắt thoảng thấy ông Hàn ở dưới bếp đương cúi tìm vật gì... Một lát thấy đem lên một con giao bầu, dút xuống dưới chiếu còn trên giường thì đã để sẵn một mâm rượu.

Văn-Đạt giả vờ ho một tiếng - ông Hàn giật nảy mình quay lại, nhưng thấy Văn-Đạt mặt quay về phía khác nên vững dạ, nói:

Hôm nay thầy có hạo nó rơn rượu mời bác Tú sang uống rượu cho khuây khỏa.

Văn-Đạt nói:

- Thầy đã cho ai mời chưa?
- Có, đã bảo chàng nhỏ, chặc bác Tú cũng sắp sang.

- Thầy đề con đi mời lần nữa,
Văn-Đạt nói xong, vội vàng mặc áo, chạy sang bên ông Tú Hợp. Lúc đến ngõ vừa gặp ông Tú đi ra. Văn-Đạt vội cản lại:

DONG SON

Châu van, bác đừng sang.
Ông Tú ngạc nhiên:
- Có việc gì vậy?
- Có việc quan hệ lắm. Bác quay lại cháu xin thưa chuyện.
Ông Tú phải theo lời, quay trở vào nhà. Văn-Đạt nhìn quanh mình không thấy ai, liền nói:
- Bác đừng sang, bác sang thế nào ông Hàn cũng giết bác.
Ông Tú nghe câu nói của Văn-Đạt can đôi lòng mày, hỏi:
- Sao anh biết.
- Vàng, cháu biết cả rồi, nhưng ông

Văn-Đạt nghe tiếng động quay lại, thấy Mai-Nương mặt hoa bốn bở, tươi cười hỏi:
- Có việc gì đấy anh?
- Có việc gì đâu, tôi đến mời bác sang bên tôi uống rượu.

Mai-Nương giảng điệu âu yếm, đến gần Văn-Đạt, đôi con mắt nhìn bạn có vẻ nồng nàn, nhưng không biết bởi

DONG SON

chuyện gì nữa, đứng thờ người ra rồi mỉm cười, khẽ nói:
- Cứ đứng nhìn anh cũng đủ cho em vui rồi.
Văn-Đạt nghiêm nét mặt nói:
- Tối mai, chín giờ, em ra sau vườn sẽ gặp anh, có chuyện cần, thế nào em cũng ra nhé!
Rồi vội vàng chạy về nhà, Trên giường ông Hàn và ông Tú đương mời nhau uống rượu, ông Hàn mới cạn chén đầu mặt đã đỏ hồng, đôi con mắt cũng đỏ ngầu, trông có vẻ dữ tợn. Ông Tú thì điềm đạm như không, chuyện trò vui

DONG SON

Hàn cũng biết như cháu, vì thế nên mẹ cháu mới chết... bác đừng sang.
Ông Tú cúi đầu ngắm nghía một lúc rồi nói lầm bầm một mình:
- Lỗi tại ta, tại ta nên một người phải khổ sở một đời, vì ta mà một người chết oan... rồi nói to:
- Anh cứ đề tôi sang...
Lời nói quả quyết, Văn-Đạt không biết trả lời làm sao, ông Tú đứng phắt giẫy sầm sầm bước ra.

về như mọi lần, ông Hàn thỉnh thoảng lại mời;
- Bác đừng đi chứ, uống cho say đi chứ.
Thấy mời thì ông Tú lại uống, nhưng uống bao nhiêu cũng không say, vì ông vẫn uống được rượu.
Văn-Đạt đứng dựa ở cột, thấy ông Hàn đã say lắm, biết sắp đến giờ, nên mắt nhắm nhắm... dợ.
Quả ông Hàn vờ chạm đổ chai rượu, cho tay xuống chiếu... cầm lấy chổi

con giao bầu... Một phút, ghé gớm... ông liếc mắt biết ý, nhưng thần nhiên như không, rơ tay nâng chai rượu lên. Văn-Đạt định nhảy lại giữ lấy tay ông Hàn, nhưng chưa kịp thì ông Hàn đã kéo tay ra, cầm lấy chén rượu, nốc một hơi. Ông uống thêm chén nữa, rồi lấy tay bóp chén, kêu chổng mặt, Văn-Đạt thấy ông Hàn say đã mèm người, liền vục vào buồng ngủ.
Sáng hôm sau, đã hơn bảy giờ ông Hàn chưa dậy, Văn-Đạt mở cửa buồng đến gần giường thì thấy ông Hàn mắt quờng đờn, sờ đến người thì đá lạnh giá, cạnh giường có chén nước đục lờ dề trên tờ giấy.
Văn-Đạt cầm lấy giấy thấy có hai dòng chữ:
Chinh tôi tự ý quyền sinh, đề chuộc một lỗi rất lớn.

Chữ ký,
Hôm sau đưa đám, Văn-Đạt cũng chít khăn tang, trống gậy để tránh tiếng người ngoài dị nghị, nhưng hai con mắt rảo hoảnh không một giọt nước mắt.
Đêm ấy, Văn-Đạt đi đi lại lại trong vườn sau, giăng tơ tư, ở hay đi?
Câu hỏi ấy cứ quanh quẩn trong trí. Ở thì con lại về với bố, sự đó cũng là tự nhiên, song nếu ở lại thì đối với Mai-Nương biết tính sao - Cái tình của hai người đối với nhau tuy chưa ai biết nhưng rất là đắm thắm... tưởng không cái gì có thể làm di-truyền được, làm cho hai người phá: ha nhau được... nhưng bây giờ?
Bây giờ chỉ còn một cách là đi đi đầu thì đi, nhưng phải đi cho biệt tích không bao giờ lại thấy mặt bố, thấy mặt em gái, nghĩa là thấy mặt người yêu nữa.
Văn-Đạt đã quả quyết!

Văn-Đạt thấy thoáng có bóng Mai-Nương đến. Dưới ánh sáng mặt trăng lơ mờ, đêm hôm ấy, Mai-Nương trông đẹp như một người tiên-nữ, Văn-Đạt cúi mặt xuống, không dám nhìn, nói:
- Tôi có một việc rất lệ trọng muốn nói với cô.
- Việc gì thì cứ nói, làm gì mà cúi gầm mặt xuống như sắp bị chết chém ấy.
- Không, tôi không nói đầu đầu, việc lệ trọng...
Mai-Nương đôi sắc mặt, hỏi?
- Thật đấy chứ?
- Thật... nay mai tôi phải đi xa. Mai-Nương lại mỉm cười:
- Ngỡ gì... anh đi xa rồi anh lại về.
- Không, em Mai, lần này anh đi, anh không về nữa, không bao giờ về (trông thấy mặt em nữa. Đi mà không cho em hay, thật không nỡ... nhưng đầu thế nào anh cũng phải đi.

Mai-Nương như người không hiểu:
- Có việc gì thế... anh diễn bậy sao? Văn-Đạt quả quyết:
- Không, anh không diễn, vì việc gì anh đi, anh cũng không thể nói được, không đời nào có thể nói cho em biết được... em chỉ nên biết vậy mà thôi, nên quên anh đi...
Mai-Nương đột nhiên hỏi:
- Ô hay, anh khóc đấy... chuyện thật sao?
Văn-Đạt cầm lấy tay Mai-Nương, nghẹn ngào nói:
- Em Mai, thôi... từ hôm nay... Rồi bỏ tay Mai-Nương, đi thẳng về nhà, không quay cổ lại.

Hôm sau có tin khắp vùng đó rằng Văn-Đạt bỏ nhà đi.
Trí đầy mất tích, đến ông Tú cũng không biết là Văn-Đạt đi đâu. Còn Mai-Nương... Mai-Nương thì vẫn thảng ngàng mòn mỏi trông mong người mà ngày vẫn yêu, có ngờ đâu rằng người ấy không bao giờ trở về với nàng được nữa.

KHOA HỌC

Tập hồ sơ của Thiên Lôi (4)

III. Thiên-Lôi chẳng phải là tên riêng

Từ khi trước ta đã biết rằng điện dương ở trên mây khi mạnh quá, hệ đi gần đất hoặc gần đám mây khác điện yếu hơn, thì tức khắc vì cảm hút mà trên mặt đất bay trên đám mây ấy sinh ra điện âm. Gặp âm điện dương điện bên «số» lại thành ra sấm sét.

Vậy cứ mỗi bận hai thứ điện giao nhau tất phải sinh ra một thiên lôi, mà nhiều bận giao nhau thì đẻ ra vô số là thiên lôi, điện giao nhau ở đâu, thiên lôi sinh ra ở đấy.

Thiên lôi chẳng phải là tên riêng, mà cũng chẳng phải là của chung của dân Nam-Việt mình.

Vậy theo đúng văn Pháp, từ nay tôi viết «thiên lôi» bằng chữ không hoa.

IV - Hình dáng thiên lôi

Tôi xin thú thực rằng mắt tôi chưa hề trông thấy hình giông bóng của thiên lôi thế nào cả, và tôi dám đoán chắc rằng bà con ta cũng vậy. Ấy thế mà các chủ con trời thuở xưa tạo gan gì n. nặn ngay một cái hình người, rồi lèr mặt làm thầy đời: «đấy, thiên lôi, thiên tướng đấy, các người đem về mà thờ phụng».

Nói cuối, nói sấm, các chủ dân đen cũng ở thiên lôi, thiên tướng. Ấy thế rồi cùng với ấn quyết, các chủ bành cả thiên tướng, thiên lôi, lẫn với nhiều cái kỳ quái khác, sang đất nước mình, chẳng biết để mình lóa mình hay vì công tâm, công nghĩa.

Cái hình thiên lôi sang Nam, thiên hạ ùa nhau hoan nghênh: «ừ, phải đấy, chính phải mặt thiên lôi đấy rồi» Ấy thế là nước mình chụp báng quơ ngay được tấm ảnh thiên-lôi, rồi tấm ảnh ấy lên sâu vào cái óc chặt nich những điều mê tín, in sâu đến nỗi thấy con chơi nghịch ngoài nắng về, một trăm bà mẹ có đến chín mươi chín bà rửa con «mặt sấm như thiên lôi».

Tôi chẳng biết thiên-lôi mặt sấm như chi, bay zahh như mặt mần, hay đồ tím như mặt trời về non, tôi chỉ biết như lời tôi đã nói, thiên lôi đã chẳng phải là người, chẳng phải là con vật gì, thì chả nhẽ lại có đầu, tai, mắt, mũi. Còn ai muốn nói thiên lôi (1) Xem Phong-hóa số 23 ngày 25 -32.

có mặt xanh, đỏ, vàng hay tím, tôi xin mách giúp mấy tay khoa-học thái-lây, gửi thiên lôi sang cho họ, ắt sẽ được, công lao to, phần thưởng lớn. Tôi cũng có thấy sấm, cũng có thấy sanh, nhưng sấm là sấm mặt người bị thiên lôi đánh, mà xanh là xanh mắt có lảng giềng.

V- Tinh hình và chức nghiệp thiên lôi
Nói đến hai tiếng thiên lôi, nhiều người phi nghĩ đến cái bùa tâm sét, tất phải tưởng tượng đến một đám đông người quanh một cái sấm sấm ngả.

Phải! Thiên lôi có cái tính dữ dội như vậy. Nhưng thiên lôi không phải chỉ có ở chức - trách đi giết người như vậy mà thôi. Trước khi nói đến những cái tính lạ của thiên lôi, ta nên tạm làm nhà khoa - học một tý cho nó hợp thời.

Bà con ta phần nhiều ai chẳng sợ điện. Nếu tôi chia sợi giây điện cho một cô, bảo thử cầm xem, tất nhiên cô nọ sẽ vội thu hai bàn tay ngọc vào áo mà lờm lỏi :

— « Ồ, đề nó giết người ta ấy à... »
Cái điện nhân tạo yếu ớt hơn điện trời đất nhiều, ta còn sợ thế, thì cái thiên lôi ta sợ biết chừng nào. Mà sợ

VĂN HỌC

Kịch văn

Kịch văn của ta có thể chia làm 5 lối :

Lối tuồng cổ --Lối này có nhiều ứng văn rất có giá trị. Lối văn đã không khai, những tích đem diễn lại thường là tiểu sử các bậc anh hùng. Song

cũng phải, vì điện trời không những trnyên qua người ta rồi tuột đi mà thôi.

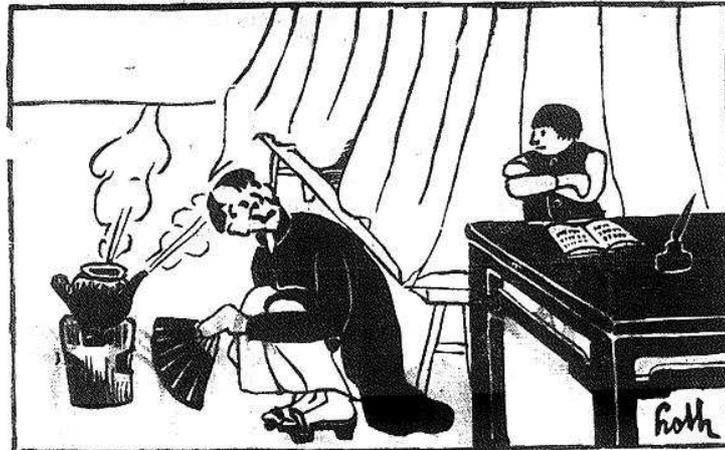
Điện ấy bao giờ cũng giao nhau một thói một hồi, nhay đi nhay lại như con cá đớp mồi, mà nhanh đến nỗi lửa bật ra ta trông chỉ thấy thoáng có một vết mà thôi.

Điện giao nhau mắt ta không trông thấy. Giao nhau một lúc rồi các chất trong không trung (ở vào quãng đó) mới chạy sang bên và nổ. Vì thế cho nên lỡ một người đang đi gặp điện giao nhau tất bị thiên lôi đánh ngay trước khi sinh ra sấm chớp.

Lại có khi sét không đánh mà chết, đó là bị cái « luồng sóng nổ » của sét nó đập vào mà chết, cũng như có một vài thứ thuốc nổ, một bao bùng lên thì các bao ở cạnh đó sẽ cầm cái tiếng nổ kia mà nổ theo.

Kỳ sau, những cái cường hùng của thiên lôi.

Chàng thứ mười ba

— Thưa Ba, con thuộc rồi ạ!
— Ừ, Ba hỏi con nè : B A. ba huyền gì ?
— B A, ba huyền bà
— Thế B, A ba sắc gì ?
— B. A. ba sắc .. thuộc ạ!

văn viết dùng nhiều chữ nọ nên khó hiểu.

Lối chèo cổ -- Chỉ ngoài Bắc có Lối này c rất nhiều điệu hát và có thể vì với lối tiểu ca kịch của Thái-lây (opérette).

Lối cải lương Nam-kỳ -- Các nhà soạn kịch trong Nam đem các điệu điệu đặt thành vở hát. Lối này tuy cách diễn nhiều khi cũng khéo, nhưng văn thì toàn một lối văn yếu ớt mà nhất là không có giá trị

Lối chèo cải lương -- Cũng gần như lối chèo cổ, chỉ khác là lối chèo cổ thì mỗi điệu hát chỉ có vài câu, diễn vở nào đem hát chêm vào cũng được, còn lối chèo cải lương thì mỗi vở hát có các câu hát mới. Lại thêm có những điệu điệu Trung-kỳ hát sen vào. Thuyết lối văn chèo cải lương là ông Nguyễn-dinh-Nghị, một nhà có tài riêng về các điệu hát khôi hài.

Lối kịch mới -- Phỏng theo của người Pháp, mà các nhà văn-sĩ trẻ tuổi ta rất ưa viết, nhưng hiện nay hãy còn ở vào thời kỳ phôi thai. Người thứ nhất viết lối kịch này là dịch giả Nguyễn-văn-Vĩnh, đem diễn các vở kịch của Molière dịch sang quốc ngữ.

Các văn sĩ soạn kịch cũng như ở bên Pháp vào thế kỷ thứ mười chín chia ra hai phái ; một phái tông cổ nghĩa là chỉ viết theo Molière, tích đã nhạt, văn lại khô khan, tuy một vài nhà văn sĩ như Vũ-dinh-Long, Hồ-trọng-Hiếu, Nguyễn-cát-Ngạc cũng tơi đáng kể. Còn một phái thì tự xưng là viết lối văn lãng mạn nhưng kỳ thực chỉ là mô văn ba-l-p, lãng nhãng, liti nhiti, tích hát thì đầu Ngô mình Sở, chẳng còn ai hiểu nổi, trừ ra có Vi-huyền-Đặc còn hơi xuất sắc một chút.

Kịch văn rất khó viết ; hạng người nọ phải nói ra giọng hàng người ấy, theo tình tình hàng người ấy, vì thế người viết phải là nhà tâm lý học. Những nhà văn sĩ bất chước lối kịch văn của Pháp nên hiểu rằng tình tình phong tục người Pháp và người mình khác nhau xa, vậy bất chước phải cho khôn khéo, phải cho tán kỳ đặc biệt.

VĂN - LỤC

TỄ - MỸ

Xe Đám - ma, Đòn
Cho thuê Rông, Ô - 10
30, Ngõ Trạm Mới - HANOI - Rue Bourret

Các Ngài nên cho các em học trường :

SONG-THÀNH

Rue Jacquin

ở nhà trường có thầy giáo đứng dẫn kỹ lưỡng sẵn sách đến
sự học của các em

MỸ-THUẬT

Nước ta từ xưa đến nay vẫn không có một nền mỹ-thuật riêng, để biểu hiện cái tinh thần riêng của người mình.

Không có cũng phải, vì đến cái tinh thần riêng của nước-chính cũng không riêng - nó là cái tinh thần vừa ta, vừa tầu, hay lẫn cả thì có lẽ đúng.

Trong nền mỹ-thuật Việt-Nam, trừ những thứ trang điểm nhỏ nhỏ trong gia-đình, trong công nghệ, cho đến các đền, chùa, thành quách, các lăng tẩm của vua chúa là những chỗ thu hợp hết cả cái đẹp mỹ thuật trong nước - cũng không có cái gì là đặc biệt của người mình, chẳng qua là mô phỏng theo mỹ thuật tầu, xưa đời đời chút - mà nhiều khi xưa đời đến làm mất cả vẻ đẹp.

Tôi không nói đến những bức họa của ta, những bức họa ấy của tầu thường vẽ những cảnh bên ta không có. Họa chẳng những bức xanh, đỏ, con gà, con lợn, mà ngày tết ta mua cho trẻ chơi, là đặc biệt « annam » mà thôi.

Đến nay ta theo tây học, theo cái tinh thần phương tây, có người lại sợ rằng mỹ thuật nước mình vốn đã lâu rồi lại dần dần biến thành tây mất chăng?

Không phải là cái lo viễn vông, nhưng có chứng cứ -- hai nhà họa-sĩ nổi danh trước nhất là ông Trần Phênh (1) và Nguyễn - Nam-Son (2) Trần Phênh nổi tiếng vì vẽ những bức phong rap hát : tranh của ông giống như hết những lăm « ảnh mùi » mà la như là ông chỉ có vẽ cảnh mùa hạ toả những hoa gạo hay hoa soan tây đó thôi -- con Nguyễn-nam-Son nghe đâu bởi ấy chỉ có chuyên vẽ những thức ăn và đồ dùng: bát, đĩa, lè, táo v.v.

Đã năm năm nay, trường mỹ thuật Đông-dương do ông lardieu lập, đã gây dựng ra nhiều họa-sĩ có biệt tài, gây dựng một nền mỹ thuật hơi có tinh thần Việt-nam đời chút.

Những bức vẽ của học sinh trường mỹ thuật bày tại nhà trường đã tỏ ra cho ta biết cái ý chung của các họa sĩ muốn đem mỹ thuật để phổ biến những cái trạng thái của đời sinh hoạt annam, hay tả những cảnh đẹp của nước nhà.

Cái ý hay ấy, tuy chưa được mạnh bạo, rõ-rệt nhưng thật đáng hoan-nghênh, khuyến khích.

Tranh của Nguyễn-nam-Son (Nam Son bây giờ khác Nam-Son trước) có người cho là hơi « tầu » quá, nhưng ông vẽ người và cảnh vật annam rất giống. Những bức họa của ông như « Ngó Giang rằm châu » « Du xuân ngoan cảnh » cũng đẹp, nét bút già và chắc tuy hơi khó khăn một chút-Những bức họa của ông là ở sự trầm tư ạc tưởng mà gây nên, không phải ở sự cảm động trước tạo vật. Có Lê-thị-Lựu, các ông Lê-Phồ, Nguyễn-phan-Chánh và nhiều ông nữa. đều tỏ ra là những họa-sĩ có tinh cảm, biết tìm và phò diễn những cái đẹp giải giác trong non sông nước nhà.

Chỉ có bất chước nước ngoài, - lấy có rắng cảnh vật nước mình không có gì là đáng vẽ, không có gì đẹp như cảnh vật Trung-hoa và Nhật-bản, là một ý tưởng sai lầm và rất có hại cho nền mỹ-thuật của ta về mai sau.

Bổn phận các nhà mỹ-thuật là phải tìm được những vẻ đẹp mà người hưởng không biết đến : những cái tinh cảm của người ta, hay những sự thay đổi của cảnh vật, biểu diễn ra một cách khéo, sẽ làm cho ai ai cũng cảm động.

Điều cần nhất là làm thế nào cho trong nền mỹ-thuật có phẩm chất cái tinh thần của người mình.

Tân - Thiệu

Shu nữ.

Phụ-nữ và thể-thao

Đã mới - cho mới hẳn - Phụ-nữ tận tiến nước ta đã bắt chước đàn bà Âu-Mỹ, nghĩa là cũng đi học, cũng trang điểm, cũng đòi nữ quyền... sao còn cái tập thể thao là chị em nhà chưa có?

Cách đây ít lâu, chị em hồ hào đi xe đạp, tập bơi lội, tập sân quần. Nhưng lâu lâu cũng thấy lạnh dần, để đến nỗi đã có người riêu chị em bỏ số bết rồi lại quay về... số bết.

Tuy có Hoàng-việt-Nga cùng một vài chị em bạn đi bộ từ Hanoi ra Đì-sơn nhưng các cô cũng chỉ có đi trong một vài ngày, như thể chưa phải là luyện tập thể thao. Mà trước và sau có Nga cũng không còn có ai nữa...

Cũng vì cái tính lệ rạt rề của chị em một phần - vì có nhiều người công kích một phần - nên chị em đối với thể thao, vẫn hững hờ lãnh-đạm, dù ý chị em có hẳn muốn đi nữa...

Những sự ích lợi của thể thao ai cũng đã biết. Thể thao làm cho thân thể người ta thêm nở nang, đẹp đẽ, ai cũng đã biết. Nếu trong các nhà thể thao ta hiện giờ có người vì luyện tập mà thân thể không được đẹp, đó chỉ là tại họ luyện tập không đúng phương pháp, hay là không biết trọn môn thể thao nào hợp với mình.

Chị em cũng không nên sợ rằng sự vận động sẽ làm mất cái dáng điệu uyển chuyển mềm-mại là cái vẻ đẹp riêng của đàn bà. Không, thể thao không phải làm cho ta cứng gờ cứng góc, nhưng làm

đều đặn mềm mại hơn lên, lại thêm cái hồng hào của sức khỏe.

Mỹ thuật bây giờ không bắt buộc người con gái phải eo lả, tha thướt như là lều trước gió. Cái vẻ ốm yếu, sanh sao chỉ làm cho chị em mong manh nhưng mong manh không phải là một vẻ đẹp.

Sắc đẹp của chị em đã vì thể thao mà tăng lên - chị em lại còn được cái quý báu nhất là sức khỏe - sức khỏe cho chị em hưởng được mọi sự sung sướng ở đời - không kể về phương diện nhân loại, sức khỏe chị em là nguồn gốc của bọn thiếu niên mạnh mẽ về mai sau.

Thề dục bao giờ cũng đi đôi với tinh thần. Cái thân thể khỏe mạnh sẽ làm cho chị em dư sức thư thái - vui vẻ và gây lấy cái hạnh phúc trong gia-đình - lại giúp cho chị em dễ trở lại với mọi sự chăm sóc nguy hiểm. Không như bây giờ, các phụ-nữ nước ta nhiều sầu, nhiều cảm, lúc nào cũng buồn rầu, buồn rọt, rồi sinh ra mơ màng với vấn không đâu. Cái kết quả của sự sầu thảm ấy là một gia đình lạnh lẽo, âm thầm, hại hơn nữa, là gây nên cái nỗi nóng hén yêu.

Cái đẹp, các chị em không phải ở cái dáng mong manh, eo lả, không phải ở cái linh hồn ốm yếu, đắm đuối trong cõi sầu.

Phụ-nữ và thể thao! chị em còn đợi gì nữa, mà vận động cái thân thể yếu ớt mềm, hơn bốn nghìn, năm nay đã chịu bao nhiêu luật lệ nghiêm khắc bó buộc, giam cầm trong cái vòng lổ lổ của luân lý cũ.

Biết việc phải, phải mạnh bạo làm. Không vì những cái công kích sai lầm mà rụt rè, lưỡng lự. Các chị em đã hó hào nữ quyền, nữ quyền ở đâu nếu không phải ở cái tự do của chị em?

Thủy Thủy

Khó gì!

Thầy giáo - Muốn biết quả đất tròn thì anh làm thế nào?
Học trò - Tựa thầy, con nhìn quả địa cầu của nhà trường ạ.

CHỈ CÓ HIỆU ĐỨC THÀNH

N° 3 Rue des Médicaments Hanoi

THƯỢNG KHÁNH Y-QUÁN

Grande pharmacie sino-Annamite

Những thuốc gia-truyền đã nổi tiếng trong 70 năm nay
Thuốc tẩy. - Dùng thuốc này mà tẩy, không phải kiêng cơm, uống vào không đau bụng, người không nhọc mệt, ai dùng qua rồi cũng chứng nhận như thế. Giá bán nhất định 5 xu một liều, mua buôn tính giá riêng.
Thuốc đau mắt. - Thuốc này là một phương thuốc gia - truyền có đã ba đời nay, dù đau nặng nhẹ, hoặc màng, mọng lâu năm, dùng thuốc này chỉ trong giây phút, tra vào mắt thấy quang ngay, người nhơn trẻ con đều dùng được cả. Giá bán nhất định một hào một lọ, mua buôn tính giá riêng.
Nước hoa nguyên chất - rất thơm, bán cực rẻ. Giá 2 hào một lọ.
Thuốc ho. - Dù ho lâu, mới ho, ho gió, ho đờm ra như rai gà, ho ra huyết, ngày ho đêm ho, người hơi ngứa ngáy sốt nóng, người lớn hay trẻ con mắc phải xin đến ngay THƯỢNG - KHÁNH Y - QUÁN 172 phố Huế, Hanoi
Thượng Khánh Y-quán 172 Route Hué, Hanoi

PHONG-HÓA KỶ SAU

Sẽ ra SỞ ĐẶC-BIỆT về HỘI CHỢ

PHÒNG THĂM BỆNH

của Bác sĩ Nguyễn-văn-Luyện

8, Rue de la Citadelle

Khám bệnh ở nhà và đi thăm bệnh mọi nơi, chữa bệnh bằng điện, khỏi được các bệnh kinh-niên.

Ở số 8 Phố Đường Thành (hay là Cửa - Đông hàng Da, sau phố Xe Đẩy)

Các nhà văn-sĩ ta cảm thu

Tưởng tượng...

... và sự thực

Họ cảm thu ...

(Viết theo bức vẽ tưởng-tượng của Đông-sơn)

- « Đêm thu đối cảnh sinh tình,
- Thì nhân trần trọc một mình khôn người !
- Vội vàng bút thò gói tai,
- Thần thơ rạo gột ra ngoài làm khuấy.
- Sầu thơ, sầu rượu cảm tay,
- Trạch lòng cao hùng vịnh ngay một bài,
- « Giảng thu chính chích lưng giờ.
- « Trông giăng dạ những bồi hồi xiết bao !
- « Sập sẽ ủa liệt từng cao,
- « Lạnh lòng chưa biết chốn nao nương mình
- « Hạt sương reo nặng đầu ghèn,
- « Lá ngô tan tác, lìa cảnh bởi đâu ?

giọng nước ngược

- « Trăng phau tuyết phủ mặt cầu,
- « Cây trơ cành chụi một màu như bóng !
- « Buồn tình ngỡ ngẩn đứng trông
- « Nỗi riêng biết ngộ lấm lòng cùng ai ?
- « Cảnh thu chép một đôi nhời !
- « Gửi ai « trong nước » là người cảm thu...

Tào Thi

Tả bức tranh cảm thu

HÁT NÓI :

Miêu

Cho hay khối óc đa sầu,
 Tưởng ra những cảnh không đâu nực cười.
 Cảm thu ai khéo vẽ vời,
 Lang thang vơ vẩn một người làng thơ.
 Khách hà nhân giả ?

Đi đâu mà nghiêng ngả, dằng chừng say !
 Tóc bư phê, khăn xếp để quàng tay,
 Quạt phe phây, ngất ngây còn cảm nóng,
 Ngọc thò chành chành nào thấy bóng,
 Kim ở ngùn ngụt soi trên đầu.
 Nhạn kêu sương chấp cánh nào đâu ?
 Vũ và ! No đôi tàu bay từ lất.
 Cây trươi tốt, lá còn xanh ngắt,
 Sỏi đầu ra lác đặc lá ngô vàng,
 Trên đường đi nông rẫy như rang,
 Cảnh tuyết phủ mơ màng thêm quái lạ,
 Hương các ngọt ngào đầu đó tú ?
 Hơi bùn nông-nặc cống xông lên,
 Diêm thêm mùi khét tẹt khói luôn đen,
 Nhà văn-sĩ say mèm thơ cật hứng,
 Nhìn cho kỹ dáng người đi đứng,
 Mặt quen quen chừng cũng bọn làng ta,
 Phải cháu là bác Tân-Đà.

Tú-Mỡ

Một việc cải cách lớn

phái nữ-lưu tại kinh thành Huế

Khắp Ba-ky, lâu nay việc gì cũng theo tán thời mà cải cách, nhất là phái nữ lưu tại kinh thành Huế. độ này lại càng trang điểm giết. nên ngày nào nhà giầy thếp Huế cũng nhàn được hàng mấy chục hộp nữ trang hoa tai dằm và vòng hạt kiêu mới ở nhà Đô-Chân-Tướng Hanoi gửi vô Co-lé những bức nữ-lưu khue các cổ trang điểm để ngấp nghé chẳng ? ...

Tại Hội Chợ Hanoi năm nay

Vi trong lúc đồng tiền eo hẹp, nên tại Hội chợ năm nay ở những gian số 10-12-14 và 16 giầy H nhà đồ gỗ Hồ-Phong ở Nam Thành sẽ đem lên bày những đồ gỗ đề trang hoàng trong nhà : như buồng ăn, buồng ngủ, salon, tủ chiến theo lối tây và lối tây rất nhã, rất tinh xảo, giá thật rẻ. Vạy các ngài muốn sắm đồ gỗ ở Hội chợ Hanoi năm nay chớ nên bỏ qua mà chẳng lại xem những gian hàng ấy.

NÊN ĐỌC

BÁO ĐÔNG-PHƯƠNG

Tạm ra mỗi tuần 2 kỳ -- Thứ ba và thứ sáu
 Nghị luận sắc đáng -- Tin tức thành thực

Directeur : **TRẦN-VỸ**
 Tòa báo : 85, 88 Rue du Pont en Bois -- Hanoi

hôn bướm.. ..mơ tiên

của E Khai Hưng

Tranh vẽ của Đông-Son.

Ngọc trút giầy rơm rón rén lại gần thì thấy chú Lan cắm hương vào bát hương, rồi ra quỳ trên chiếc bục gỗ, chấp tay cầu khẩn, tung niệm. Ngọc tuy núp ở cái cột ngay bên cạnh nhưng vì Lan khấn khứa nhỏ quá không nghe rõ, chỉ thỉnh thoảng lọt vào tai Ngọc những mẩu câu, đại khái «Phù hộ cho đệ-tử... có đủ nghị-ực... xa chốn trầm luân...» Lại nhất là luôn luôn Ngọc nghe rõ Lan khấn đến tên mình đi liền với một tên khác hình như là Thi thi phải...

Ngọc liền ở chỗ ẩn núp đi ra, định đến gần vỗ vai chú tiểu, nhưng chú làm tri để cả vào sự tung niệm, không biết Ngọc lại gần, thành thử chàng đứng liền ngay sau lưng mà chú vẫn không ngờ... Ngọc bỗng rất minh kinh sợ vì vừa nghe chú tiểu khấn một câu ghê gớm:

«Đệ tử đã giặc lòng tin mê đạo, không ngờ nay mới biết lòng trần tục vẫn chưa rũ sạch... nhưng đệ tử xin thế ở trước đức Tỳ-bì...»

Nghe tới đó, Ngọc rón rén lui về phía cửa rồi bước ra không để Lan biết.

Sáng hôm sau trong chùa Long-giăng kể tới, người lui có vẻ tập nập rộn rịp.

Dưới nhà ngang đối diện với nhà trai, ông bộ cùng ba, bốn người làng đến giúp việc đứng bên chiếc bàn dài, kẻ lau lá mít, kẻ đóng oản, tiếng kêu chi chát. Chốc chốc lại thấy có người đội voi giấy, ngựa giấy cùng những hình nhân tới.

Ngọc tuy lần đầu được mục-kích quang cảnh ấy ở chùa, nhưng cũng chẳng lạ ý tới. Trong lòng chàng đương băn khoăn về câu chuyện tối hôm trước nên ngờ ngác đi tìm Lan

để dò cho ra sự bí-mật. Lên chùa thì gặp chú Lan đương cắm phất trần phẩy bụi ở các pho tượng, còn chú Mộc thì lúi húi lau các cây đèn, nến cùng bình hương ống hoa. Ngọc lại gần hỏi:

— Chùa ta sắp có việc gì mà như có vẻ náo nhiệt lắm.

Chú Mộc quay lại trả lời:
— Hôm nay bắt đầu làm chay cho vong linh ông Hàn.

— Thảo nào ở nhà tôi thấy nhiều đồ mã thế.

Ngọc tuy cũng hỏi, cũng nói cho qua quít, chứ bao tình thần đều chăm trú cả vào chú Lan, chỉ mong được gặp ở lại một mình với chú mà thôi. Đứng một lúc lâu, chàng vợ vẫn hỏi:

— Chú không xuống nhà giúp việc đóng oản à?

— Không phải việc của tôi!

Câu trả lời cộc-lộc của chú Mộc khiến Ngọc bẽn lẽn đứng im thin

thít. May sao! chú Lan như giúp cái lòng nguyện-vọng của chàng, bỗng bảo chú Mộc chạy qua xuống nhà tổ xem sự có truyền gì không, vì chú nói hai người cảm-cúi suốt từ sáng sớm đến giờ ở trên chùa. Ngọc nghĩ thầm:

«Hắn vô tình hay hẳn muốn ở lại một mình với ta?»

Song tuy được như lòng ước mong mà cũng chẳng biết hỏi câu gì? Quái lạ, trước ngờ bạn là gái thì đứng

— Cháu lên đây để nghỉ ngơi cần được yên tĩnh mà gặp tuần chay thế này chắc phiền cho cháu lắm nhì?

— Bạch cụ cũng không sao ạ. Chỉ vì cháu ở chùa làm phiền cụ và làm khổ nhọc cho các chú tiểu phải săn sóc, tới nay đã hơn nửa tháng nên cháu muốn xin phép cụ mai cháu về Hanoi.

Ngọc vừa nói vừa nhìn Lan xem có tỏ ra nét mặt vui, buồn, nhưng vẫn thấy Lan điềm nhiên như không, đứng gần sát-trần phẩy bụi, không hề lưu ý đến mình.

Sự cụ ngầm nghĩ một lát rồi trả lời:

— Nếu cháu sợ chuồng trống âm-ý thì bác chả giam giữ.

— Bạch cụ, không phải thế.

— Hay cháu sợ ngần trở việc học của cháu. Nếu chỉ có thế thì cháu kể các tên sách cháu cần dùng, vài hôm nữa bác bảo chú Lan về Hanoi lấy lên cho cháu.

Ngọc ngó lời xin về là chỉ để rõ ý từ Lan, nên thấy sự cụ giữ lại thì đứng im. Sự cụ biết rằng Ngọc thuận ở lại quay ra bảo Lan:

— Xong việc làm chay chú về Hanoi Ngọc vội đỡ lời:

— Bạch cụ, cháu đã đem theo đủ các sách rồi ạ.

— Thế thì càng hay... À này cháu bác nghe nói tây người ta cũng dich kinh phật có phải không?

— Bạch cụ, vâng. Nhất là một quyển của người Đức, cháu nghe nói có giá trị lắm, nhưng cháu chưa đọc.

— Cháu biết tiếng Đức à?

— Bạch cụ không, nhưng sách ấy bản dịch chữ Pháp.

— Vậy thì cháu nên mua mà xem để biết qua đại phật.

Ngọc nhìn Lan mỉm cười.

QUANG-MỸ
13. Rue de la Solé, Hanoi.
Téléphone. 702
Soieries de luxe et tous tissus

Bản-hiệu mới về rất nhiều hàng mùa rét:
Hàng Tằm: cầm nhung Thượng-hải, gấm, vóc, nhiều đủ các màu.
Hàng Tẩy: nhung, satin lam hoa gấm, satin đen nhiều tay chon và thêu, và đủ các mặt hàng khác nữa.
Bản-hiệu lại có nhiều các kiểu ô ean (parapluies cannes) để các ngài đóng gấm hợp thời trang.
QUANG-MỸ
Hiệu con rồng vàng

NIHA THỬ NGHIỆM BỆNH LẬU GIANG
Đã phát-minh những thứ thuốc chữa về bệnh ấy
Hiệu thuốc LÊ-HUY PHÁCH làm thuốc đã lâu năm. Đặt phòng riêng để thí-nghiệm bệnh Lậu và Giang Mai.
Hồi năm 1931 đã phát minh những thứ thuốc này để chữa về bệnh ấy.
LẬU mới phải (état aigu) bất cứ mùa, mà bắt đầu chỉ dùng từ 4 đến 6 ve là khỏi hẳn, mỗi ve giá là 0p 50
LẬU lâu năm (état chronique) (thuởng sinh nước tiền vàng đỏ, hay đục cùng là vẩn-vẩn, lúc đi tiểu thấy nóng, từ cui mỗi nét, yếu đuối, và còn sinh nhiều chứng khó chịu khác nữa. Như thế chỉ dùng 2 ve là triệt-trùng, giá mỗi ve 0p 60 và 1 hộp to BỔ-NGŨ TẠNG-FRŨ-LAM 2p 00 (hộp nhỏ 1p 00) là khỏi hẳn.
Thứ thuốc này ai dùng không khỏi sẽ giả lại tiền. Còn bệnh Giang-mai thì bất cứ nặng đến đâu, uống thuốc của bản-hiệu cũng chóng khỏi hơn là bệnh lậu, ai ai đều biết.
Ai muốn hỏi điều gì, xin đính theo timbre 0p 05 để tiện việc trả lời. Ở xa thuốc gửi thư về sẽ gửi theo cách lĩnh-hoàng quốc-quân (C. R.)
Thư và manda xin gửi cho:
LÊ HUY PHÁCH 12 route Anh Từ Hanoi, Tonkin

Hôn bướm...mơ tiên

- Bạch cụ, để rồi cháu nhờ chú Lan giảng qua cho cũng đủ.

- Chú ấy đã biết gì!... Nhưng cháu còn bần học bao nhiêu thứ. Khi nào thì đồ đã rồi hãy khảo - cứ về đạo phát cũng được... Cháu chỉ nên biết rằng đạo phát huyền bí lắm, chứ những điều cháu trông thấy trước mắt không phải là điều cốt yếu của đạo phát đâu!... Cho chỉ những việc lễ bái, đàn chay cũng là phải có để khuyến dân bà và những kẻ vô học làm điều thiện đó thôi...

Sư cụ đứng nhìn quanh một lượt rồi hỏi chú Lan:

- Chú Mộc đâu?

- Bạch cụ, chú Mộc vừa xuống nhà rồi.

- Chú ấy chưa đi mời các sư chùa long - Vân, Hàm - long đến dự lễ à?

- Bạch cụ chưa.

- Thôi chú ở lại sửa soạn, quét tước để ta bảo chú Mộc đi ngay kéo muộn.

Sư cụ vội vàng đi ra. Ngọc đến nhìn chú Lan làm việc, cố tìm cách gợi chuyện bí mật. Chẳng đến gần sẽ nói:

- Tôi xin về, cụ chưa cho về, chán quá.

Lan không quay lại, trả lời:

- Ông quen ở nơi đó - hội nào - nhiệt, lên đây thấy cảnh chùa chiền tịch mịch chắc buồn lắm.

- Không phải thế. Tôi chỉ sợ tôi ở đây lâu làm phiền chú, mà lại phiền cả cho tôi.

- Sao lại phiền đến tôi được, thưa ông? Con như ở đây có điều gì làm phiền ông thì ông cứ lên bạch cụ.

Nghe câu trả lời giọng giảng Ngọc tủm tỉm cười, rồi bạo dạn nhìn tròng trọc vào mặt chú Lan mà nói rằng:

- Có gì phiền đâu, chỉ vì trước kia tôi có yêu một người hình dung diện mạo như hệt chú...
Chú Lan điềm nhiều nói tiếp:

- Nền nay ngắm tôi ông lại nhớ tôi, a-di-đà-phật, người tình nhân của ông phải không?

- Chính thế! Người tình nhân của tôi tên là Thi.

Lan sẽ hỏi: tên là Thi à? Chú cúi mặt ngắm nghĩ, rồi ngừng phất đầu lên mạnh bạo nhắc lại câu hỏi:

- Tên là Thi à?

- Phải tên là Thi!... Chú cho là lạ ru?

- Cũng hơi lạ.
- Chú có thể cho tôi biết được vì cớ gì mà chú cho là lạ.

Lan chỉ mỉm cười không trả lời. Ngọc càng ngờ lắm, giả vờ kể về chuyện riêng.

- Tôi yêu cô Thi, sắp sửa hỏi làm vợ thì bỗng cô ấy đi đâu mất... Ràng chừng chú cũng quen biết cô ta nên cho là một sự lạ chứ gì... Nếu thế chú làm ơn báo dùm cho tôi biết bây giờ cô ấy ở đâu... Có người bảo tôi rằng cô ấy đi tu, nên tôi cứ lần mò các chùa chiền để đi tìm...
Lan nghe tới đó, cười khảnh khếch nói tiếp theo:

- Vậy ra ông tới chùa Long-giáng

chỉ c' một mục đích ấy!...

... Nhưng cô Thi tôi quen biết chắc không phải cô Thi của ông đâu, đừng vội mừng hã... Đứng ở trước cửa Từ-bi chẳng nên nói câu chuyện nhăng nhít. nhưng xin ngài cũng thấu nỗi khổ tâm của kẻ tu hành này mà tha thứ cho... Ông nghe câu chuyện tôi sắp kể đây xin giữ bí mật cho nhé!

- Được. tôi xin giữ bí mật.
- Có gì đâu! gần đây có một

người thiếu nữ cũng có chút nhan sắc, hễ gặp tôi là cô trông ghẹo; có khi lại dám viết thư gửi cho tôi, tôi van thế nào cũng không được... tên cô ấy là Thi... Vì thế thường thường đêm khuya tôi vẫn lên chùa cầu nguyện đức Thích-ca phù hộ, và giảng pháp mẫu nhiệm cho cô ta tỉnh ngộ mà bỏ ngả tha kẻ tu hành này ra.

Ngọc nghe câu chuyện ngắm nghĩ Có lẽ nào lại thế!.. hay hẳn đã biết ta đã phá được sự bí mật của hẳn nên hẳn bịa ra câu chuyện ấy chứ gì!... Đã toan hỏi căn vặn, thì bỗng chú

Lan nói một mình:
- Chết chửa, chưa báo ông họ đi mượn bàn.

Rồi chú hấp tấp chạy xuống nhà. Lan tưởng làm thế để đánh trống lảng, nhưng ngờ đâu càng tỏ cho Ngọc biết rằng mình là gái. Vì Ngọc nhận ra rằng hễ khi nào câu chuyện đến chỗ nguy hiểm là Lan tìm hết cớ nọ có kia để xa lánh, Ngọc mừng thầm nói một mình:

- Có tài thánh thi cũng không giấu nổi ta.

Vừa nói rất câu thì thấy Lan ở nhà dưới chạy lên, nét mặt thần nhiem tươi cười như thường; Ngọc ồm ồm hỏi:

- Chắc tối hôm nay làm chay có chay đàn, thì thế nào có Thi cũng đến xem nhỉ?

Lan vô tình không hiểu:
- Có Thi ư?

- Có Thi của chú, chú đã quên rồi.

- Nam vô a-di-đà-phật: ông chờ nói đùa nhỡ đến tai cụ thì còn ra làm sao?

- Nhưng chuyện có thực đâu mà chú sợ... chú ạ, có Thi của chú thì yêu chú, mà chú không thể yêu được, còn có Thi của tôi, thì tôi yêu mà có lại không thể yêu được tôi, hay không muốn yêu tôi.

Chú Lan nghiêm sắc mặt trả lời:

- Nếu còn muốn tôi nói chuyện với ông thì xin từ uay ông đừng đem những chuyện bậy bạ kể cho tôi nghe nữa.

- Xin vâng - Chỉ vì tôi coi chú là người bạn thân của tôi nên mới dám ngỏ tâm can. Nhưng chú không muốn nghe thì thôi. can chi mà chú phải giận.

(Còn nữa) **Khái-Hưng**

Ngoài giờ học tại trường công và trường tư, học-trò muốn thi bằng Sơ-học Pháp - viết được chắc chắn, nên luyện thêm Pháp-văn và Toán-pháp.

Hỏi trường Thá-g-Long, Số 2 và 9 Hàng Cột.

Quà mừng

PHẠM T. Á

Bởi nghiệp trường
Huân học chuyên môn

Paris

Quà tặng - Quà nhớ

THUỐC LẬU THANH-HÀ

Bệnh lậu là một bệnh có vi-trùng (*gonocoques de Neisser*) Khi mới mắc quy đầu sưng, ra nhiều mủ dai thấy buốt tức. Từ ba tháng trở đi nếu chữa không hết nọc bệnh thành kinh niên (*état chronique*.) Tuy thấy, dễ chịu hơn lúc mới bị, mủ ra ít hoặc có khi không có, song những khi mệt nhọc, thức khuya rượu say, bệnh lại phục phát, trong nước tiểu thường có vẩy như sợi chỉ (*filament*), nhưng rất khó chữa, có người dang dai đến mấy năm không khỏi. Ngại nào muốn khỏi một cách chắc chắn xin mời lại, hoặc viết thư về hiệu THANH-HÀ mới mắc dùng số 6, kinh-niên dùng số 7, chỉ trong vài tiếng đồng-hồ là bệnh đỡ ngay. Và lại chất thuốc hòa bình không bắt đi đại rất, không mệt nhọc như những thuốc có ban miếu. Dùng thuốc đi làm như thường.

giá 0p80 1 ống

Sau khi bệnh tình đã khỏi dần ông muốn được bồi bổ cho chân thân lại như xưa (khởi vàng đầu đau lưng đi-tinh mộng-tinh v. v.) thì nên dùng KIÊN-TINH-TỬ-THẬN-HOÀN. Đàn bà muốn được kinh-nguyệt đều hòa lợi đường sinh-dục, khởi khí hư, đàn dạ con v. v. thì nên dùng ĐIỀU-KINH-CHUNG-TỬ-HOÀN. Hai môn thuốc này si dùng qua cũng đều được kết quả rất mỹ-mãn. Giá một hộp 1p50. Ở xa viết thư về kẻ bệnh sẽ có thuốc gửi cách lặt-hóa giao-ngân

Có phòng riêng để thật rửa rất vệ-sinh
Có nhận chữa khoán không khỏi không lấy tiền

Thanh-Hà được phòng
55, Route de Huế, HANOI

Thực vậy! Thực vậy!

Không giám khoe tài

Môn thuốc trị chứng đau giá giấy của Quảng - Đức - Sinh được phỏng chúng tôi, do y-sĩ quan Ngọc-Sơn nghiên cứu rất tinh vi, đã chữa giúp lắm bệnh nhân, có chứng ấy thực rất thần hiệu.

Mới đây Mme Trương-đức - Hừm chủ nhà bát Phúc-Thắng và M. An-Phú số 4 hàng Bồ Hanoi, cũng có chứng đau giá - giấy, có lấy thuốc của bản đường điều được khỏi cả.

Bản đường xem mạch, bốc thuốc, chuyên chữa các chứng ngoại cảm, nội thương và có đủ thuốc hoàn tằm sẵn sàng gói giấy hay đóng hộp để các bệnh nhân đi xa, tiện uống không phải sắc.

Bản đường chủ nhân xin sẵn lòng mách dùm các bệnh nhân các phương để phòng các chứng bất kỳ.

Kính cáo
Quảng-Đức - Sinh
31, phố hàng Bồ, Hanoi

Trong bát chè nhà nẫu

Trong P. H. số 22 có câu:
 Ông Ngạc-vân-Đông đứng lên phân
 đối bằng tiếng pháp ..
 Ông nghị Đông là người cùng phe với
 ông Lục khi nào lại phân đối ông Lục!

Tri-Quốc viết trong bài xã thuyết báo P.
 N. T. Đ. số 562:
 Để vấn đề di học người nước ta thừa
 may mắn cho là một cái trang để treo lên con
 đường phủ phủ.

Vậy cho cái gì là một cái thang? Mà nếu
 để treo lên con đường thì bắc thang ra làm
 sao, có lẽ chân thang đặt ở giếng khô thì
 mới bắc lên con đường được.

Bích-Ngọc viết trong « bức thư cuối
 cùng » P. N. T. Đ. một câu triết vấn:
 Đời anh không em thì chỉ là một cái máy
 giả nợ đời chẳng hay em có thấu lòng anh
 chăng?
 Vậy đời anh có em thì chắc là cái máy
 không giả nợ đời chứ gì, làm gì mà có em
 nó không thấu lòng cho anh?

Bắc-kỳ thể thao số 104 viết:
 Hai cái đầu hỏi (?)
 mà chỉ có một cái, sao không viết 2 cái đầu
 hỏi: ??

Trong bài « bài vở trong nước Đức với
 hội nghị giám quản ». (Ngọc-báo số 1568) ông
 Chuyết-phu viết:

1. Ngạc-trào lịch-sử lúc bàng, lúc trầm...
 Ngạc-trào lịch-sử là cái gì? mà Ngạc-
 trào là ai lúc 1878 lúc 1879 được?
 2. sau khi nước Pháp chiếm lại ngày tháng
 hai năm 1871... và bồi thường cho nước Đức
 5 triệu phât lạng.

Nếu ông Chuyết-phu giới kêca toan phép
 toán khoa sử-kỹ này nhân cái số 5 triệu
 với con số 1000 thì bài nghị luận của ông
 sẽ có phần đúng sự thực hơn.

Ngọc-Hoàn viết trong bài « theo giọng
 nước » P. N. T. Đ. số 560:

1 - Rồi hai giọng nước mắt đã như rơi
 thánh thoát vào trái tim đau đớn của Tâm-
 Giao...

Nếu hai giọng nước mắt rơi được thành
 lời thì vào trái tim thì đau đớn thế nào.

2 - Câu nói của chàng nghệ sang-sàng
 như tiếng của của kẻ chết trôi.

Ê chết trôi rồi mà còn kêu được sang-
 sàng kia à! Ráng chừng lại tiếng gọi ở cõi
 âm chứ gì.

Một bát chè «oan đậu độn hay một câu
 văn bi của Th. B. (xã thuyết P. N. T. Đ số
 60):

Vào dự đầu xâu mỹ nghệ phụ nữ tại Thân
 kinh, một số chị em Hà-thành đã có cái vinh
 dự được là giáo nữ công. Hà thị Tuyết đem
 mấy kh. m hoa đất Bắc mà gửi được gửi
 nhất giữa chị em Huế.

Ái muốn hiền, cổ mà h-êu.

Bắc-kỳ thể-thao số 103 có câu:
 Quả tìm thời đáp, vô tay từ bây giờ...
 quả tìm thời đáp thì chết quách mất rồi,
 vô tay sao được!

Hai cuốn sách mới in

1. -- NAM - NỮ BI - MẬT CHỈ - NAM
 Nói về việc vệ sinh hôn-nhân của trai gái.
 Có hình vẽ các cơ-quan sinh-dục và các
 bài thuốc để chữa các bệnh: Lậu, Đường
 mai, bở-thận, diên-không, bạch-đái, an-thoại,
 đởng-thai, cầu-tự v...
 Ai muốn cho ái-tình của vợ chồng được
 bền-bão, nói giống đồng đúc, thân-thể
 khỏe-mạnh, nên mua ngay sách này. Giá
 0.30 ở xa thêm cước op20 (Linh hóa giao-
 ngân là op65) thơ và mandat đề: « Nhật-
 Nam Thư-quán Hanoi ».

2. -- Thương-mại kế-toán chỉ nam
 Sách này làm sổ sách nhà buôn, hộ
 buôn, kỹ-nghệ, nhà làm ruộng, báo chí v. v.
 Thương-mại kế-toán chỉ-nam là một cuốn
 sách do ông Lê-vũ-Thái tốt nghiệp trường
 Cao đẳng Thương-mại, tham-tế Hòa-xã
 công-từ soạn ra bằng chữ quốc-ngữ rất
 công-phu, dễ chỉ dẫn một cách rõ-ràng, dễ
 hiểu các sổ sách nhà doanh-nghiệp phải
 vào sổ, công việc thực số cuối năm, cách
 tính lỗ lãi và thực-hành theo phương-pháp
 giản-tiên. Lời quốc-ngữ viết tắt. Cách tập
 danh máy có in cả bản đồ, các thứ máy chữ
 để người không có máy tập đánh cũng
 được, v. v. Dù nhà buôn, hộ buôn, nhà
 chế-tạo kỹ-nghệ, làm ruộng, các nhà làm
 báo, chỉ đều dùng hợp cả... Trong sách
 lại có thêm nhiều mục rất có ích như:
 Cách viết thơ từ trong việc thương-gia
 biến thơ, làm văn-tự giao-kéo... Cách giao
 thiệp với nhà băng, nhà bưu-điện, các nhà
 chuyên-môn vận-tải. Cách học tính nhẩm
 mấy đồng...

Thật là quyển sách Kế-toán đầy đủ và
 rất hợp thời. Cái thời-đại cạnh-tranh kịch-
 liệt về kinh-tế về tiền-tài. Sách đã in rồi.
 Giấy rất tốt bìa cực đẹp chữ thật rõ. Giá
 1p50. Mua sớm mua lẻ thơ và mandat đề
 cho nhà xuất-bản như vậy: Nhật-Nam
 Thư-quán Được-phòng 26 Hàng Bông
 Hanoi - Bắc-kỳ gửi cả mandat trước thì
 là 1p80 cả. Gửi Linh-hóa Giao-ngân thời là
 2p95. Mua ngay kéo hết.

Im. Moderne
 62 phố hàng Bạc, Hanoi
 Le gérant: Phạm-Chân-Hung
 Sang nhà mới
 nên bán hạ giá
 Hiện từ Minh, bán các thứ dùng
 về điện, đã độn sang số nhà 18, phố
 hàng quạt, trước cửa Cinéma Tonki-
 nois. Đồ hàng đã bắt đầu bán hạ giá.

HIEU ICH-CAT
 47 HÀNG GAI HANOI
 LÀM ĐỦ CÁC THỨ
 DẦU VÀ CLICHÉ
 GỖ ĐỒNG, SẮT, NGÃ
 CAO-XU VÀ BIÊN ĐỒNG

Imprimerie Lithographique
HỢP THÀNH
 96 Rue des Tasser Hanoi
 là nhà in thạch-bản có đủ các khí
 cụ, máy móc, chuyên môn in các
 từ giấy hiện ngữ sắc:
 • Hiện pháo - hiệu chò - hiệu
 - rượu - hiệu hương - lịch v.
 v...
 Các ngài cần các kiểu đẹp, trong
 nhà có người vẽ chuyên môn, rút
 am hiểu về lối khước trương đường
 thương-mại.
 Các thợ làm máy rất khéo-léo, đã
 đào luyện lâu năm trong các nhà in
 tay nam.
 Các ngài cần in các thứ giấu hiệu
 ngữ sắc, rút am hiểu, xin mời lái bản
 số thương lượng, sẽ được giá rất hạ
 Ở xa viết thư hỏi giá, xin gửi
 gói ngay.

Hợp thành
 96 Rue des Tasses Hanoi

- Cũ đi đâu với vàng thế?
 - Ấy chết! Ông để tôi kéo nhờ tàu, để
 người ta mong đợi thì không tiếc?
 Ai mong cụ?
 - Tôi chả có hứa đi dự tiệc ở hiệu cơm
 tây Lạc-xuân số mà, ông có biết không?
 - Ai bảo tôi là gì hiệu Lạc-xuân, có phải
 ở số nhà 55 phố hàng Bông mà là hiệu to
 nhất Hà thành của người Annam mở; số
 giấy nói 528 chữ gì.

Quái! lạ quá!
 Quyển ấy giấy những 218 TRANG
 bán có 0p.35; không những thế, truyện
 lại hay, văn lại vui; mà nhất là tác
 giả lại là nhà tiểu thuyết.
 NGUYỄN-CÔNG-HOÀN
 mà sao lại để nhan là:
 Những cảnh khốn nạn
 ?

- Bùm con là người lương thiện... Thắt quả tem vào quan Lớn thì vào thì
 làm đi con cũng vào u
 - Thế thì 10 năm là sao!

Bắt đầu khai giảng từ Novembre 1932

Cours de { 1. Littérature française (programme baccalauréat) tous les jours de 19h
 programme diplôme tous les jours de 19h à 21h. 2. Français Mathématiques
 3. Littérature Annamite tous les samedis de 20h à 22h

Ai muốn

a) học thêm để thi Diplôme và Baccalauréat cho chắc phần chúng tuấn;
 b) chỉ có thi giờ học « Lớp tối », đề thi bằng tu tài;
 c) học làm văn, thơ quốc-văn
 d) học thêm Hán - văn để hiểu thấu quốc-văn;
 e) giải trí tiêu sấu ngoài những giờ làm việc các số, thì tới đến trường Hồng-Bàng; mà nghe mấy ông Cử-nhân Khoa văn-chương khoa toán-pháp
 và nhà thi sĩ Nguyễn-khắc-Hiếu diễn giảng

AI HỒI THỂ LỆ

LYCÉEUM LIBRE HONG-BANG
 68, 70 Rue Jules Ferry - 12, 14 Avenue de la Cathédrale 39 Rue Lamblot - Hanoi

MỘT CỜ' QUAN

Chuyên khảo cứu về những cách phòng nạn cháy.
Thực hành cách phòng nạn ấy theo phương pháp riêng,
RẤT HIỆU NGHIỆP

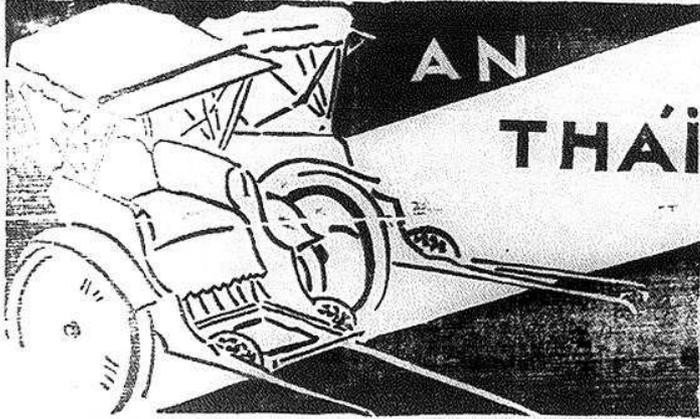
Chú nhật nào cũng có thử máy ở nhà
hiệu để tỏ rõ sự hiệu nghiệm của máy

KNOCK-OUT

PIERRE JACOMET

Đại lý độc quyền máy cứu hỏa Knock-Out
chuyên môn về các ngăn phòng nạn cháy
9, Phố Đồng-Khánh Điện tín: Jacomet Hanoi
Giấy số 647 HC. Hanoi. 374

! Ai muốn hỏi han điều gì về
cách ngăn phòng nạn cháy, bản
hiệu rất hoan nghênh chỉ dẫn

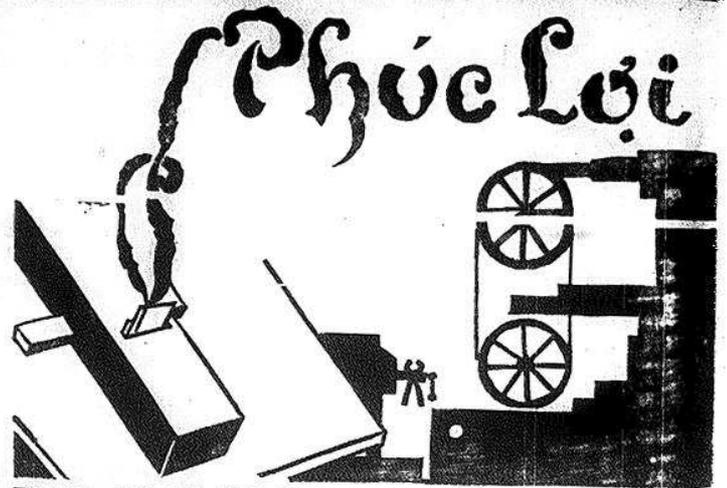
Hiệu đóng xe tay rất chắc chắn 23 phố Cầu gỗ - Hanoi

THUỐC LẬU HỒNG - KHÊ

Là một môn thuốc ngoại khoa gia truyền ngoài trăm năm, lại nhờ được sự kính trọng
của chúng tôi trong mười năm nay, đặt phòng riêng truyền môn chữa về bệnh lậu và
bệnh giang mai nên phát minh ra được nhiều vị thuốc rất hay chế luyện thêm vào thành
bát phương thuốc rất hoàn toàn chỉ uống trong bốn tiếng đồng hồ là kiến hiệu ngay
không bắt đi đại giất không vật vã nhọc mệt không hại sinh dục, đàn bà có chữa cũng
uống được. Bệnh mới phải ra mủ, ra máu buổi tối, hoặc bệnh đã lâu chữa không rút
rọc mỗi khi uống rượu thức đêm, trong người nóng uấy lại thấy có mủ và xem trong
nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đều khỏi rất nọc. Thuốc đã mau khỏi, lại không có
phạt, nên được anh em chị em đồng bào ... dùng mỗi ngày thêm đồng, cả người (Tây)
người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rất nọc, cũng nhận rằng không
thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-Khê. Giá 0p60 một ống bệnh giang-mai tìm-la phát
bạch lên sôi nóng rết lở loét quy đầu đau xương rất thật rức đau nổi mề đay, ra mào
gà hoa khế, phá lở khắp người, có-dính thiên pháo sắp nguy đến tính mệnh chỉ uống
một ống thuốc, là cơn tử nạn sinh trong 24 tiếng đồng hồ không phải kiêng nước kiêng
lúc lên rang uống thuốc đi làm việc như thường không hại sinh dục. Cũng 0p60 một
ống Xin mời quá bộ lại trực có thư về lập tức có thuốc gửi đến tận nơi mua từ 6 ống
trở lên không phải chia tiền cước.

Hồng Khê được - phòng

81 - Route de Huế cạnh chợ Hôm Hanoi Téléphone 7555

7.9.11 ROUTE DE HUE HANOI

Sang nhà mới, bán hạ giá
Hiệu Tự Minh bán các thức dùng
về điện, đã dọn sang nhà mới số
nhà 13 phố Hàng Quạt trước cửa
Cinéma Tonkinois

TAN THANH 145
HÀNG
BẠC
ĐÚNG CHỮ
VÀ ĐÁN

Bảo-bình-An được phòng
CHAN - SEUK - YU chủ nhân
số nhà 35 hàng Ngang Hanoi
giấy số 550

Năm ngoái ở số nhà
38 hàng Ngang, nay
dọn lại sang trước
cửa hàng phố số
nhà 35 Hanoi.

Trong hiệu có Châu
Seak Yu tiên sinh
xem mạch kh'ng lấy
tiền.

Tên sinh hiền
chữ nhiều cho các
quan Tây Nam, c-
nhiều chương chỉ tốt.
Xin mời các quý vị
lại xem sự thật, mới
biết là hay.

Bên trong phòng lại có các bang cao đơn
báo cao và các thứ sách thất tốt.

Thuốc bảo chế tốt, giá lại rẻ xin nhiều
kỹ lưỡng phạt ba kẻ lèm.

Lào-Bình /

Kiểu mới, GIANG ĐẸP
GIÁ ĐẸ

Một cuốn sách « thiết thực » có ích-lợi vừa xuất bản do Nhà Nước thông dụng:

LUẬT TRƯỚC - BẠ MỚI

Thẻ-lệ đương thi-hành thuê trước-bạ, tem, ộp bạ và Địa-bạ, có thí dụ dẫn giải rõ ràng
ông Mai NGUYEN-QUANG-THÁI soạn

Sách này sau khi quan Chánh Trước-bạ Đông-Pháp và quan Chánh Địa-bộ
Đông-Pháp xem qua rồi. Tòa Trước-bạ Trung-ương lại kiểm-đuyệt cần thận

Công-văn số 4.117 - E, gửi ngày 27 Décembre 1930. Quan Giám-Đốc Tài Chính Đông-Pháp có giới thiệu với :

Quan Thông Độc Nam kỳ — Quan Khâm Sứ Trung kỳ — Quan Thông Sứ Bắc kỳ

Nên mua quyển này cho các chức-dịch chôn lương thôn thông
dụng, vì là quyển sách thiết thực rất có ích-lợi cho nhân-dân

sách giấy 90 trang. Giá 0p.60

Có gửi bán ở các hiệu sách lớn các nơi ở xa nếu muốn viết thư thẳng về bản-quản mua, mỗi cuốn xin gửi thêm 0p.20 tiền cước.

MÙA RÉT BẮT ĐẦU
 Phổi yếu sinh ho, sớm không điều trị, lâu thành lao xuyên
 có một không hai

BỒ-PHẾ THÀNH DƯỢC

Trừ đờm, trị ho, mất lao, hết xuyên, giúp ích cho người, công thật chẳng nhỏ, có dùng mới biết

Lọ con Op.40
 Lọ lớn Op.80

ĐẠI-QUANG DƯỢC PHONG

47 phố Hàng Đường Hanoi — Giày số 805

Thế nào là « Phòng tích »

Bệnh phòng tích dần dần phá sức tạo nên thương hay bị, từ 25 đến 50 mươi tuổi hay bị lắm. 1. Vì cơn cơn say với ham thức dục; 2. Ăn xong đi ngủ hay đi tắm ngay nên thụ bệnh, gọi là phòng tích. Khi lâm bệnh thấy đầy hơi, tức cổ, tức ngực, cơn không muốn ăn, ăn thì ợ, thường đau bụng đau lưng, chân tay mỏi mệt. Bị lâu năm, sắc mặt vàng, da bụng gầy. Mới uống 1, 2 liều lâu 4, 5 liều Phòng-Tích thần dược Con Chim không công phát, đùng bệnh hết thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay. Mỗi lần chia hai bữa uống giá 0p40.

VU-ĐÌNH-TÂN

178 bis, Route Lạch-Tray, Hai-phong
 Ấn-tử kim-tiền năm 1926

Các nơi Đại-lý

HANOI: M. Hiền, 22 bis phố Huế; Trần Văn-Huân 99 phố mới; Quảng-tiến-kỳ, 6 phố hàng Lọng; Nguyễn-ngọc-Linh, 25 phố hàng Bông — HÀ-ĐÔNG: Hiền Nam-Thọ; Chợ buổi; Báo-Châu Photo phố Bruxelles; Hàng-Phong ở Chợ Tia — NAM-ĐÌNH: Hiền Ich-sinh-Đường 19 phố khách; Hưng-Long 9 Nang-Tiêu — HÀI-DƯƠNG: Hiền Chi-Lan 11 Đông-Thị — BẮC-NINH: Vinh-sinh 162 Tiên-An — SƠN-TÂY: Văn-Thành 47 Hạng-Tiêu — HAIPHONG: Hiền Nam-Tân bán sách vở 48 phố Boanal — VINH: Sinh Huy phố gare — HUẾ: Vinh-Tướng 49 Gia Long — SAIGON: Hưng-Vượng 16 d'Espagne.

Các tỉnh trong ba kỳ có đại-lý bán,

BIJOUTERIE TONKINOISE

VAN TƯƠNG

(Chính hiệu BÀ-LỤC)

HAIPHONG — 293k, Phố chợ Sắt

Hết hiệu chuyên làm, bán và chữa đồ vàng bạc thời trang Nam-Việt đã hơn 20 mươi năm nay; bao giờ vàng cũng sáng tuổi đồng đều.

Lại có bán thêm các thứ chế tác hoa kim — Sơn Cao-ly, Huế-Kỳ, quý thanh, yến, vàng-Nam.

Quý khách có lòng chiêm cổ sẽ không lo sai lầm gì.

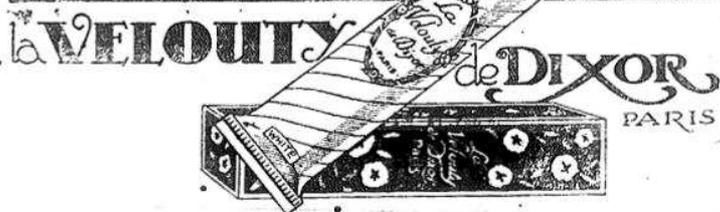
Có bán theo cách linh hóa giao ngân

VAN-TUƯƠNG

Miss BARBARA KENT

Cái sắc mê người của tôi là nhờ ở kem Velouty de Dixor, nó là cái bùa yêu rất quý cho các bà các cô lần thời muốn trẻ mãi đẹp.

Thứ kem thay phần hiệu Velouty Dixor càng dùng màu gia càng mỹ khi ra mưa ra nắng cũng khi nhẩy dầm mà có mồ hôi ra cũng không giảm mất màu kem. Thứ kem này không những thay phần, mà về mùa rét dùng thay thuốc né thì không thứ nào tốt bằng.

Có bán lẻ khắp mọi nơi

Đại-lý độc quyền: **LUNE FAT, 23** — Rue Changeurs, Hanoi

Nhà, đất bán rẻ

Muốn bán một cái Hotel ba tầng, số 333 và 340, đường Khâm-thiên, làm toàn bằng ciment armé và gỗ làm trong có 16 buồng đủ cả đồ dùng đường Hồng-kông, tủ gương v. v. Và một khu đất 310 thước ở bên cạnh.

Thầy y ngài nào muốn mua riêng lô đất hay là nhà cũng được, giá bán rất rẻ, cách giả dễ dàng.

Ngài nào hỏi xin mời lại hiệu thuốc hay có tiếng.

Từ ngọc Liên.
 78 Hàng gai Hanoi

Thuốc-lào Đông-A

Gói như thuốc lá
 Hút ngon, lâu hết.
 Bỏ túi rất tiện.
 Ai muốn mua buôn
 gửi thư hỏi Trần-Biệt
 Ninh-Tĩnh-Ninh-Giang.

Sách bán giúp Hội Dục Anh 40

— sách có nhiều bài hay.
 — Xin giới thiệu cùng độc-giả
 Phổ-thông Văn-xã mới xuất bản cuốn Nền tinh thể-thể sách dày 52 trang có lời bằng nửa cuốn Phụ-nữ, bài vở lựa chọn của ba người viết, cách sắp đặt theo lối mỹ-thuật, có nhiều tranh vẽ điểm trang giá định 0p25.

Tiền bán sách này có trích 40 giúp hội Dục-Anh.

Ai muốn biết nội-dung và giá trị của sách hãy biên thư định có 0p25 gửi mua. Thư gửi cho Phổ-thông Văn-xã đường Hàm-sỏi ở Gia-Định. (Có mục-lục các sách gửi kèm theo sách mua).

NÊN DUNG

Sà phòng thơm rửa mặt hiệu

MONDIA

vừa thơm, vừa rẻ, Có bán khắp mọi nơi

BA CON TA NÊN

Chú ý

Ông Bang-hữu-Đạo mới ở Singapour ra Bắc-Hà ta lần thứ nhất, có tài xem được những việc quá-khứ vị-lai 10 điều đúng cả 1, tương pháp như thần. Bà con ta ai có sự gì nghi ngại đến bản mệnh, hoặc vì quên lợi, v. v. xin mời lại xem ngay, không dám khoe hay, nói lảm. Mong lắm thay!

M. Bang-hữu-Đạo

Hiệu Hồng-Xương

số nhà 63 phố hàng Buồm (ở trên gác)

CUNG CÁC NGÀI

có bệnh nên biết

Ông Hứa-gia-Ngư là một danh y có tiếng khắp trong Nam ngoài Bắc ai cũng diên biết, ông đứng chủ hiệu bào-chế Thiên-hóa-Đường ở số nhà 25 phố Hàng Gạo (gần chợ Đông-xuân) ông làm thuốc bảy tám năm nay, ông có tài xem mạch bốc thuốc, chắc bà con đã tượng biết ông, bất luận lúc nào ai muốn bắt mạch xin đơn, ông vui lòng không quản tiền nong, nhiều ít, hoặc không cũng được, không quản khó nhọc, còn các thứ bào chế đúng phép không hề giả dối, các thứ kinh nghiệm về khoa phụ nữ, và các thứ cao đan hoàn tán thì rất hiệu nghiệm. Nói tóm lại là trong bào chế của ông chứa đủ các chứng bệnh, vậy bà con nên biết, mà dùng trong khi có bệnh.

Người biết ơn ông giới thiệu